Gísli sýslum. Magnússon

Hól. 1704.

Jón Petursson
á þessa Bók keypta
fyrer 2 rd.

Hallgrímur Jónsson 1832

Bidlag sky

LJJFED i þeim firra ADAM tapad /
DAVDENN firer þann sama ADAM innkomenn/
LJJFED firer hinn annann ADAM apturfeinged /
Frammsett i eirnre

LJJKPREDJKVN

wt af Spekinnar Bookar 2. Cap. v. 23. et 24. Cap. 3. v. 1.
J Sijdustu Vtfarar Minning
þess
Gøfuga og Hmvijsa/ Nu i GVde sæla/
Nofdings MANNS

Magnus-Sonar

Fordum Kongl. Majst. Valldsmanns i Mwla/ og sijdann i Rangar þinge / Þa hanns Andvana Lijkame var med Heidarlegri & miøg Soomasamlegri Lijk-Filgd/ til sins Hvildarstadar lagdur i Skalhollts Doomkirkiu/ þann 11. Dag Junij Mánadar Anno 1696.

Af

Mag. Jone Thorkelssine/ Fordum Soknar Herra ad Gørdum a Altfanese/ nu Vel-Edla & HaErwv: Superint. Skalh: St.

Þrickt a Hoolum i Hialtadal/ af Marteine Arnoddsine
ANNO M.DCCIV.

Vel Edla/Gudhræddre og Digdumprijddre. Høfdings Matronæ

Hustru Güdrijde Gijsla Doottur /

Miñe Æruvirdande Elskulegre Sistur/

Oska eg Allskonar Lucku og Blessunar/ Andlegrar og Lijkamlegrar Af Gude Fødur firer JEsum Christum.

VelEdla Sister

HIñ gamle Plato hefur medal añara Spakmæla þañeñ talad / ad Lijfferne hins vijsa/ ætte eckert añad ad vera eñ Daudans umþeinking. hvad mier virdest Moises samþicke Ps. 90. þar hañ bidur Gud med þessum Ordum/ kieñ þu oss ad telia vora Daga / svo ad vier forsialer verdum. Eñ hvørsu skulu Meñ telia Daga sijna/ þvi eingeñ veit Æfe sijna firr eñ øll er?x vorer Lijfdag' eru skrifader i hins Aluitra Guds Høndum /eñ ecke voru Tijmatale. Þeir sem filgia oss ut til Grafareñar/þeir kuña ad rekia Tølu vorra Daga fra Grøfeñe til Vøgguñar/aptur a bak / eñ ecke vier sialfer fra Vegguñe til Grafareñar. Gud hefur læted þeirra Skamt vera huleñ firer vorum Augum/svo vier skulum ecke sialfer Skamta oss hvad vier eigum ad hafa/tala og giøra/þvi eg er hræddur um̃/ad ef vier vissum Takmark Lijfsins /þa munde Gud verda afskifta af þeirre Rentu sem vier erũ skillder ad svara/epter Lijfsins Pund/ hvørt vier hefum svo sem añad Verslunar Fie/medteked af hinum Himneska Hussødur/ecke til ad grafa i Jørdu/helldur ad leggia a Maangarans Bord/svo þad meige med A

bata hönum aptur skilast. Og ecke er helldur su Moisis Meining i þessum Ordum/ad Meñ a þeñañ Hætt lære sitt Dagatal/helldur af þvi ad hañ Skömu ædur um̄talar/hvad fæer og iller ad sieu Mañaña Dagar i þessum Eimdadal/þa bidur hañ Gud um̄ ad kieña oss ad þeckia/þ vier höfum hier stutta Dvöl / Ad ei lifum vier svo sem ættum vier hier æfeñlega ad blyfa. Vort Lyf er svo sem eitt Tymaglas/i giegnū hvört ad reñur vor Molld og Aska / er vier epter oss berum i þessi Lyfe/ allt þar til hid sydasta Nisme og Leifar Daudans falla i Grefera sem er Botneñ i Glasenu/ꝛ liggur þar til þess/hiñ Alvallde Himens og Jardar Skapare/ snyr þvi um̄ aptur a hinum mikla Deige alls Holldz ꝛ uppfiller med forklarudu Hveite/ur Bindine siña Barna/ꝛ siñe Kornhlödu/til ad reña eilyflega. Lyfed er ad söñu Glasenu lykt / so sem eg strax sagde/og þad mest þess vegna ad þad er brothætt/eñ i þvi skilur þau miked a/ad Glased er skiært og eg sie af Sandkornunū epter þvi sem þau þverra/ hvad Tymanū lydur/ og kañ þar epter ad haga mynum Giördum og Athöfnum/ Eñ ecke er þvi svo vared firer miñe Sindumspilltre Naatturu ꝛ heñar Stundaglase/eg veit ei hvad miked eda lyted Gud hefur þar i Skamtad / eg veit þad skal einhvör Tyma þriota/og þo ecke leinge vara/eñ hvad miked epter er/ꝛ hvort þad mune reña fram̄ ifer þetta Augnablik/þad veit eg ecke. Þad sañar Postuleñ Iacob medur mier 4. Cap: seigiande/ Nu vel/þier ed segiged/i Dag og a Morgun viljum vier reisa til þessa stadar / og vera þar eitt Ar/ og fremia Kauphöndlan og abatast / þier ed ecke vited hvad a Morgun vera skal/þvi hvad er vort Lyf? Gufa er þad? Hvör ed nær ad siast um̄ litla stund ꝛ hiadnar sijdañ. Nu sökum þess ad Lyfed er svo ostödugur/oviss og fallvalltur Hlutur þa hefur hiñ heidne Spekingur meint/ad Meñ kiñe ecke af soddañ Niegoma añad betra ad giöra/eñ ad huxa um̄ hvörneñ þad endast munde/ og umbreitast til añars betra.

Þessa

Þessa Lífs Reglu hygg eg æred Naudsinlega vera Christnū Møñ um. Og týtt verdū vier Amiñter i Heilagre Skrift/ ad huxa til vors Dauda. Hver er sa Madur er lifer og ei mun sia Daudañ? Seiger David. Psam: 88. Og vor Endurlausnare JESUS CHRISTUS/ sa ed hefur Likel Lífsins og Daudans/ hañ leggur rýkt a um̄ þetta vid sýna Lærefveina/ Math: 24. Þar firer vaked (seiger hañ) þvi þier vited ecke a hvørre stundu þad Jdar Herra mune koma. Og hversu hafa aller Guds Menn vered Ahiggiu fuller firer sýnum Dauda? Jacob Forfødur kom ecke Daudeñ oforvarandes/ hañ giørde safnañ Rad þar firer/ og adur eñ Daudenn iñtook hañs Daudlega Lýkama/ þa var hañs Lýfing afmind ud i hañs lifande Sælu. Þa hañ hafde asett ad ferdast nidur i Egyptū sagde hañ/ Jeg vil fara ofañ og sia miñ Son adur eñ eg dei. Nær hañ var nu þangad komeñ/ huxade hañ eñ aptur þar til. Jeg vil nu giarnann deia. Þa hann gieck til sīñar Dauda-Sængur i-prekade hañ þesse Ord og sagde/ Siaed eg dei. Þañeñ hafde hiñn gamle Jsrael alltýd sīñ Dauda firer Augunū. Eñ hiñ Andlege/ Gal: 3. a hønum i þessu lýkur ad vera/ sem eru øll GUds Utvaleñ Børn/ hvør ed glýma vid GUd svo sem Iacob/med Truñe/ Þoleñmædeñe/Bæñeñe og Voneñe/allt þar til þau med Christo taka til ad þreita vid Daudañ/ sa ad er hiñ sidaste Ovinur/ hvør (af þvi hañ er Christo under Fætur lagdur/ 1. Cor. 15. og hañ hefur hañs Brodd afbroted) Guds Børnum kañ ecker Mein ad viña. Helldur sker þ svo sem hañ sialfur lofad hefur/ Ioh: 11. Hvør sem truer a mig/ þo hañ deie/ þa skal hann samt lifa.

Og hvad skilldum vier helldur þeinkia um̄/ helldur eñ vorn Dauda? J Týmanlegum Efnum geingur þad so til firer oss/ ad þad er oss optast

 i þanka

i Þanka sem vier eigum leingst vid ad vera / GUd giæfe vier villdum skiooka þessare Ahiggiu nockud leingra fram / og hugsa til Eilijfdar=eñar / þvi hvør sem ad þvi gæer / hañ efar ecke / þad vier munum leingur dauder eñ lifande verda / þvi so geingur þ til s Iob. seiger / Cap. 14 ad eingiñ mun hverfa aptur til þess Lijfs / þar er nockur Von i Trienu ef þ er upphøggvid / þa endurnijast þ aptur svo þess Avøgstur þrotnar ecke ef þess Root verdur gømul i Jørduñe / z þess Stofn deir i Duptinu / af Likt Vatnsins mun þad bloomgast / og þad mun bæra eirn Kvist so sem Bloomstur / eñ Madur eñ deir og andast / hvar er hañ þa?

Og eckert vitum vær af nær þetta skiedur / ad Kvollde Dags edur um Midnætte / edur þa Hañeñ galar / edur og ad Morgne / so sem Endur-lausnareñ seiger / Marc. 13. og vier eigum so miked i Hwfe hier um ad þad verdur med aungvu Moote sagt / edur virdt. Ef eins Huus breñur þad verdur aptur bigt. Lijde nockur Skipbrot / þad kañ ad bætast / verde eins Fiarhlutum i burtustoled / þa kañ hañ eins miked aptur ad viña. Eñ þegar ein Daudleg Mañeskia / hefur einusiñe Ondena utgiefed / þa a hun ecke aptur kvæmt sier til Betrunar. Og þegar eirn Gudlaus Fie=puke (sem Magañ hefur sett firer siñ Gud / og Mammon firer siñ Herra) uppvaknar i Helvijte og Kvolunum / þa er ofseint ad bidia Abra=ham ad senda Lazarum til ad kiæla sijna T[illegible]gu med einum Vatnsdro=pa af sijnum Fingre / hvørs Holldfra z Meinlæte hañ þo ei villde snerta / med hinu miñsta sijns Fingurs / a medañ hañs Tunga liek sier ad allre Fullsælu þessarar Verolldar / þar til hun gat ecke talad leingur.

Vor Endurlausnare seiger / Math: 24. ad ef Hwsbondereñ visse nær þioofurenn kiæme þa munde hann vaka / og ecke læta sitt Hws i giegnum grafa. Hvørsu attum þa vier vakande ad vera? þar eingeñ Von er vissare eñ su / ad þad Augnablik sem vier aleingdar siaum / og

erum

erum eñ þa ei iþerkomner/munde ſkipta þirer oſſ eilijþre Eimd ꝛ eilijf re Sælu/ og hvørſu biriade oſſ med vakande Auga ad taka vara a þvi Nøſe/ hvar iñe ad liggur hin dijrmæta Perla ſem eirn ſelde alla ſijna Al eigu þ. Vors Endurlauſnara Læreſveinar geingu þra Jeruſalem til Emaus/ þeir voru hriggver ad ſøñu/ eñ tøludu þo um̃ alla þa Nlute ſem giørſt høþdu um̃ Chriſtũ/ a Veigenum. Emaus þijder eitt þaſt Slot og ørugt Vijge. Vor Grøf er þañeñ ad nockru leite / hun er allrar Veralldareñar Samkunda/hvar þeir hvijla ſem eru mættlauſer ordner/ þar ed Fangarner haþa Frid til ſamans/ og heira ecke Kvogarans Rauſt/ hvar bæde ſtoor og ſmaar/ ꝛ Sveirnenn er þrij þra ſijnum̃ Nerra/ Job. 3. Til þeſſa Takmarks þerdunſt vier daglega/ og ættum̃ þvi a þeſſare Leid ad tala/ og ecke einungis tala/ helldur hugſa um̃ þa Nlute ſem giørſt haþa a øllum Veralldareñar Veige/ hvørſu eingeñ er aptur komeñ aþ þeim ſem eru inngeingner i Fangelſe Skielþingarennar Konungs/ ſvo ſem Iob Daudañ kallar/hvørſu eirn heþr kiepſt epter Metordũ / ꝛ þa hañ var uppkomeñ a þad harpa / matte hañ buckta ſig og kiſſa Mølldena.

Añar hefur ſlited Lijþe og Saalu uti Fiaar-Afli og Auraſafne / og heþur ſo eckert burtu bored nema eina Lijþblæu/ Nvørſu margur heþr læted biggia ſtoora Garda og herleg Nijkijſe / eñ hefur um̃ ſijder mætt kreppa ſig millum þarra Fiala/ Nvørſu Meñ haþa kræſt hiñ Daudlega Lijkama/eñ orded ſialfer um̃ ſijder Madka ꝛ Orma Fæda/ Nvørſu eirn heþur Spañad ſiñ Boga/eñ adr eñ Øreñ flaug aþ Streingnum/heþur ønur ſtaded i hañs Niarta. Nvørſu eirn hefur þoracktad adra hia ſialþ ū um ſier og upphaþed ſitt Norn ſem añar Einhirningur / eñ ad morgne hefur hañ vered af þeim Foottrodeñ / ſem hañ acktade ei meir eñ Dupt ſiña Foota/Nvørſu margur hefur ſpuñed flooknar Raadagiorder um̃ ſtora og imiſlega Nlute/eñ iñañ þarra Daga hafa adrer Raadgoſt um̃ hvar hañs andvana Lijk ſkillde leggia. Nvørſu margur heþur ræntt þra

ødrum

odrum Gootze og Peningum/og giørt margar Eckiur/eñ ẛirr eñ meñ lijta vid / skipta þeir hañs Herfange a midle sijn er hañ sijdast hugde. Hvad margur heẛur ad Morgne Dags/ klædt sig i Perl og Purpura/ eñ ad Kvollde vard Hiupureñ hañs hvørsdags og Hætijda Klædnadur. Þetta ættu Meñ ad hugleida/a Veigenum til Graẛareñar / þui allt þetta er skied / eñ þo eigna mest/ hvad oss er i Christo giørt sem er ad hann er selldur ẛirer vorar Synder og upprisenn oss til Riettlæt es/ Rom: 4. þa være øll von þess ad hañ liedest til ad vera hia oss þegar Kvøllda tekur og a Dagenn lijdur. Og sa sem tenur sier þetta Hugarẛar hañ mun sijdur Daudañ ẛælast / helldur med Paulo girnast ad leisast hier ẛra/ z vera m̃d Christo/ hvad miklu betra er. Þvi hvad skillde Daudeñ giøra þeim sem alltijd vænter hañs a hvørre stundu? ecke meira eñ einum Kappa hañs Ovinur /þar hañ stendur Tij adur i sijnu alvæpne / reidubueñ ad taka a moote hanns athlaupe /sa ed alltijd berst med heidre og Sæmd/hvort hann vinnur eda tapar. Þvi ei kann eg ad seigia ad miñe sie Virding Judæ Maccabæi sem ẛiell fir- er Sverde sinna Ovina/ enn Davids ẽ rotade Risañ/ aleingdar med Slaungunne.

Daudeñ er þeim beiskur/ ad hvørium hañ kiemur so sem añar ovʃʃa Vargur/ eñ þeim ed mæta hønum̃ a midre Leid / med Gudrækelegum̃ þaunkum/um̃ Christi Dauda og siñ Dauda/er hañ so sem eirn Sende- bode GVds /kiærkomeñ ad vtrietta allt þad sem hañs Herra befalar. Daudenn er ad søñu Verdlaun Sindarennar/ eñ þo seiger St. Pall ad hann sie sinn Abate. Hvad þa? Er Abate i Straẛẛenu ? ẛiærre sie þvi/ ecke so sem Straẛẛe/ helldur er Straẛẛed um̃vendt til Abata/ og GVD heẛur aẛ Skadanum giørt Aviñing/ þvi ẛirer litla Hrell- ingu Daudans/ um̃ẛlijum̃ vier alla Olucku Sindareñar. Svo hefur hiñ Alvijse GVD sleẛnt Daudans banvænum Brodde ẛra GVds Børnum̃ og a Sindena/afmaad hana med heñar eigeñ Verdkaupe. Jeg maa seigia

seigia um̄ hañ er daglega kemur sier þessa Þanka/so sem St. Pall um̄ sig talar/ 2.Cor: 12. þa hañ var uppricktur allt i þridia Himen ad hañ veit ecke hvort hann er i Lijkama edur utan Lijkama/ þvi hañs Um̄geingne er a Himnum/ og þegar Daudeñ til hañs kiemur so sem Sauls sendemeñ til Davids a hans Softar Sæng/ 1 Sam. 19. mun hañ ecke añad þiña/ eñ hiner fundu/ǒ er eitt Lijkneske i Sængenne/ eñ sialfur hañ er allareidu um̄þlueñ og uppþlogeñ til Himna/ ordeñ eirn Ande med Christo/þar hañ situr til Kraptarens hægre Handar.

J þessum og ødrum þvilijkum Þaunkum ool Jdar Saluge Æruguge FADER sijn sijdustu Alldurs Aar/Vel-Edla Sister/ ꝛ i þeim er hañ i Christo sællega vt aþ sofnadur/ og leistur þra Armædu þessa auma Lijfs. Eg/ sem a hañs Elledøgum var um̄ nockur Aar hañs Salusorgare/ þo i Veikleika/er þess miñugur ad hañ osialldan talade um̄ þessa og adra Himneska Hlute/miøg Gudrækelega/svo sem jafnañ vidbueñ ad leisast hiedañ og vera med Christo. Hvørra Hañs Gudrækelegra Hugreñinga Kraptur ad ecke leinde sier a Hañs Daudasæng/og i hañs sijdustu Andvørpum / þar hañ med Gudrækelegre Jdran / med Christelegre Tru / med Hugþastre epterþreiingu til eilijþrar Farsældar og heitre Bæn/ þool siñ Anda i Hendur sijnum Himneska Fødur/giefande øllum christnum Møñum eitt Agiætt epterdæme hvilijkur Daude ad þilgde epter eitt gott og christelegt Lijferne.

Jeg veit vel ad Digdeñ þarþ ecke þess med ad heñe hroosad sie / þvi hun er sialþ sitt eiged Hros/so og heþur sa goþuge Madur læted epter sig so agiætt Mañord bæde ad Vitsmunum / Lærdoome / Hogværd/ Sidseme / og øllum ødrum Mañkostum / ad hañs Naþn mætte uppe vera medañ Land vort biggest.Og auk alls þessa þa heþur Guds Føðurleg Giæska auked þvi oþañ a hañs Farsælld ad hañ heþ gieþed hønum Aþkvæme i Heimenum epter siñ Dag/sem nu situr i Heidre og Velstande (Hvad eg aþ alhuga oska ad bæde leinge og vel meige vid halldast)

 i hvørium

i hvörium hañ eñ nu liƒer/ſvo ad bæde Digdeñ og Luckañ haƒa ſamtaka orded/ i þvi ad hañs Miñing ſkillde ſem koſtuleguſt vera medal Mañaña æƒeñlega.

Samt true eg þo ad þeſſe Lijk-SERMON/hvörn eg ƒramflutte a deige hñs ſijduſtu utfarar/epter avijſan idar Sal. Veledla Egta Herra/ (bleſſadrar Miñingar) z ſijdañ heſe ſamañ ſkrifad epter idar Oſk og Boon/ mune audſijna ad þeſſe Saaluge Guds Aſtvinur/ heƒr ſvo ſem riettchriſteñ Madur og agiætur Høƒdinge liƒad/ og er dææñ riettlaatra Dauda. Og þott þeſſe Predikun ſie af mier næſta einƒalldlega ſamañ tekeñ firer utañ ƒorbloomud Ord mañlegrar Vitſku/þa vil eg ſamt haƒa hana idar Veledla Kveñprijde hier med Dedicerada. Oſkande ad ei O/ giedfellt vera mætte/ helldr idur og idrum er leſa eda heira kuña/ til Huggunar og chriſtelegrar um̃þeinkingar Daudans og Eilijƒdareñar. Og um̃ alla Hlute ƒram̃ ad Gud Miſkunareñar virdeſt ad gieƒa øllum oſſ/ſem i þeſſare Vtlegd bijdum epter Endurlauſn Guds Barna ſvo ad hlaupa Skeid þeſſa timañlega Lijƒs / ad þa vier høƒum Takmarkenu naad/ Mættum vier Hnoſſed ødlaſt/ſem er Riettlætiſſins Corona hvør ed aƒſijdis Løgder øllum þeim er elſka JEſu CHriſti Augljſingu. Þeſſ oſka eg aƒ Hiarta/og fullre Alvøru/ ſem alltijd vil þiñaſt

Idar Veledla Kveñprijdis
Ærlegur Vinur

Jon Thorkels ſon Vidalin.

PIISSIMIS MANIBUS

VIRI

GENERIS, VIRTUTUM ATQVE ERUDITIONIS NOBILITATE

Maxime Conspicui

GISLAVI MAGNÆI

Regiæ Maiest. in Nomarchiâ Rângârvall. Præfecti Solertiss.

Cuius

Nomen Æternitati, Laudes Honori Iustissimo, Memoriam Patriæ,

Hac Oratione Consecravit & Conservavit

VIR

Nobilissimus, Amplissimus & Eminentissimus,

Dn. Mag. IONAS THORKILLIUS Vidalin

Dioeces. Schalh. Episcopus Vigilantiss.

In Amoris pristini memoriam
nunqvam delebilem posuit
BIORNO THORLEVIUS
Dioeces. Hol: Sup.

Qvo sibi devinxit Legali munere Romam
Pompilius, qvo Urbem Cecropiamqve Solon,
Se tibi devinctam, MAGNÆE, Fatetur eôdem
Patria, qvi Pÿlium vivere dignus eras.
Túne jaces? qvô se felicem Islandia jactat,
Qvem Musæ & Charites condecorâre simul.
Scilicet invidiæ nil non patet: atra Sororum
Te rapit, & nobis invidiosa manus.
Nobilitas, Generisqvè Tui divina propago
Indomitam frustra jam prohibêre necem.
Nil Te lactantes ter tres valuêre Sorores,
Hic qvoqve vana sibi Sacra Themistis erant.

Defecêre herbæ, tales miratur & Hermes
Immitem Parcæ posse subire manum.
Sic abes, at mundo nunqvam mortale relinqvis
Nomen, & in cælo sidera pulchra tuo.
Nobile MATRONAS inter tibi FILIA lumen
Emicat, in nostro fæmina rara solo.
Et genere, at virtute magis, liqvisse Nepotes
Spectatos moriens, laus erat Ampla Tibi.
Qvorum, sed varijs defunctus honoribus, alter
Cælestis Tecum cœlite victor ovat.
Ille Triumphalis qvem viderat ante Minorem
Lux Tua, MAGNÆUM sustinet ipse Genus.
Tu primus nostram docuisti semina Terram
Reddere & arva stij'o culta patere tuo.
Ipsæ etiam Segetes, ;nagni Tua cura Laboris,
Orbatus PATREM Turtur ut alter avem
Ingeminant. Qvid agat Tellus viduata Marito?
Cui, Te subtracto, semina rara fluunt.
Hæc, qva dignus eras, pietas Tibi gratior adsit,
Sera licet, VIVI laudibus, ore meo.
Ore meo? qvis dignus erat contexere Laudes
MAGNÆI? Magno dignior es genio,
Gratulor interea, Tibi qvi contingit, Homerum,
Extollit laudes, fortis Achille, TUAS.
Id nostro tantum Saliet sub pectore murmur
Qvo se, qvisqve suâ laude fruatur habet.
INNUMERAS PALMÆ RAMO SUPERARE CUPRESSUS
QVIS POTUIT? POTUIT MENS, VIDALINE, TUA.

Sa H. Texte sem i sijdustu Vtfør Þess Gøfuga og Heiviisa/ nu i Gude Saluga/ Høfdings Mans

Giisla Magnus sonar

Fordum Kongl. Maj. Valldsmans i Mula, z sijdan i Rangar-Þynge/var i Skalhollts Domkirkiu einvalldlega utlagdur/ stendur skrifadur i Spekenar Bookar Cap. 2. v. 23. 24. z Cap: 3. v. 1. z hliodar s epter filger

Gud skapade Mañen til Odaudlegleikans / og Mind siins eigin Eigenlegleika giørde hann hañ/ eñ firer Diøfulsins Aufund er Daudeñ iñkomeñ i Heimeñ/ og Þeir reina hañ sem af hañs Halfu eru. Eñ Saaler Vtvaldra eru i Hende Drottens og Piinañ snerter þær ecke.

Innganguren.

Marger af Þeim vijsu Fornmøñu og Þo firist allra Silenus hiñ gamle/ so s Lærefaderenn Lactantius seiger epter Marco Cicerone, hafa Þ sagt ad best være añadhvørt ad fædast alldrei/ eda fæddur sem firist ad deia. Þesser siinast ad hafa miked

miked til sijns Mals a marga Vegu/ þvi vilie nockur vega samann Medlæte z Mootlæte/ ō einum tilfellur um̃ sijnar Æfestund-er/ þa efast eg ecke um̃/ ad sa Parturen̄ irde langtum þyngre/ sem i sialfum sier er þungbærare/ Þar er eingen̄ kiendr ō hỹ kiemr ecke/ seiger hin̄ fornkvedne Ordshattur. Sa sem alldrei sier Lioos Heim-sins / han̄ sier ecke helldur þad illa sm̄ i Heimenū er. Hin̄ sm̄ fædest i Heimen̄/ hn̄ fædest til Eimdan̄a/ eins z Suglen̄ til Flugsins/ Iob. 5. Han̄ vex upp med Eimdunum/ og Eimdernar med hønū/ og i Eimden̄e mun han̄ utaf deia/ þviad/ ad lifa og Lijda/ þad er so skilldt/ad þad ma nælægt sijdur adskiliast/ en̄ Kulden̄ og Isen̄ / so ad Iob seiger/ firer utan̄ allt Fortak/ad Maduren̄ af Kvin̄unne fæ-ddur sie fullur Eimda og fæarra Lijfdaga/ Cap. 14. Og Moises samsin̄er hønum/ Ps. 90. Seigande/ Ad Mannsins Lijf / þa þad hafe kostulegt vered/ þa hafe þad vered Sorg og Armæda.

Þeir i Schytia høfdu þan̄ Sidvana / epter þvi sem Plutarchus skrifar/ ad a sierhvoriu Dags Kvølldе/ køstudu þeir einu hvijtu Me-rke i þeirra Pijlna-Koffur/ef sa Dagur hafde þeim Luckulega fall ed/ en̄ svørtu ef an̄ars var/ og um̃ sijder þegar nockur var daudur ut boren̄/ þa tøldu þeir hvørt um̃ sig / og kølludu þan̄ sælan̄ sem fleire hafde hvijt en̄ svørt epter sig læted. En̄ jeg vil ecke trua ad ef nockur metur so Lijfed/ sem Moises/ Ps. 90. Eda svo sem Iacob/ hvør ed sagde vid Pharaonem/ Mijns Lijfs Dagar eru fææ er og iller/ Gen. 40. Þad hans Viner mundu mørg Far-sældar Merke utdraga epter han̄ daudan̄ / svo jeg veit ecke ad Men̄ þurfe so mikelega ad dæra Trausos firer Hættu þeirra um̃ hvøria Herodotus Lib. 5. Skrifar/ ad þegar eirn Madur er i Heimen̄ boren̄/ þa sirge þeir z bere sig Aumlega/en̄ þegar nockur burtkallast

þa fagne þeir ifer hans Endurlausn /mz allskonar Gledskap.
Og hvad er Mañenū aumara? Eþ Meñ riett adgæ. Adrar Skiepnur hefur Natturañ klædt epter Þorþum strax fra Moodurlÿþe/og jaþnvel Eikur Skoogarens haþa þeirra skÿlu/ eñ Mañenum hefur hun allsnocktum utvarpad aþ Kvide siñar Moodr. Nakenn kom eg i Heimenn og nakenn mun eg i burt þara/ seiger Iob. 1. Cap.
Og slÿkri Eimd og Armædu kvÿdet strax hid vesæla Foostur med grætande Tarum/ þa þad iñgeingur i þeñañ Eimdardal/eñ adrar Skiepnur verda flestar þetande i Heimeñ bornar / og þær eru strax þrÿsar og frialsar/og læra ad þeta / eñ Mañeskiañ er þegar til Bañda tekeñ/berande þañeñ sialþ Vitne um/ þad hun sie Þrælboreñ/z under Sindena Selld/ Rom. 7. So liggur Drottnare allra Skiepna under Sooluñe/i Reiþunum og Vogguñe/ emiande og ilþrande/ aumastur allra þeirra Hluta er hañ iferdrottnar / og hønum mæ leinge þramfara / adur eñ hañ skrÿdur a fioorum Footum / eins z hin Kvikindeñ. Og þ er þeim medfædt/hvorneñ þau skule bera sig epter siñe Atviñu / eñ Madureñ ma þad allt aþ ødrum læra/ añars kañ hañ ecke ad liþa / og Borneñ læra jafnvel ecke Mæled nema þad sie firer þeim haþt. Af þvi sie eg og þecke / þoott alldrei hefda eg Moisen lesed/ ad Gud hefz i ondverdu Mañeñ þullkomeñ skapad/ til Mæls og Burda/ ad eingeñ aþ øllum Adams Nidium heþur kuñad Mañamæl/ nema hañ hafe þ firer sier heirt/ so sem voltast af þeim sem medal Villudÿra eru uppalder/ hvar til nockur Dæme fiñast / og aller læra þa Tungu sem þr uppalast vid/z ecke adra. Eñ þtta Afgiørþe z Þroske Adams er oss bañad þram ifer adrar Skiepnur/ z þesse Eimd Ervidismuner Mañlegs Lÿfs / hafa svo geinged i Augu Spekingunum aþ þvi þeir þecktu ecke so giør epter komande Farsælld/ og þa Dÿrd sm̄ vid Guds Børn mun opeñn

ber ver-

ber verda/ ad þeir meintu ad añadhvort være best ad fædast alldrei edur z/ so sem i gegnum eitt Bal/ ad umflija med Daudanum alla Olucku Mañlegrar Æfe / z þad hefur þeim so Hugfast vered/ ad eirn af þeirra Prophetum Menander. seiger/ ad þann sem ad Gud elske/hañ deie ungur. Og Plinius Secundus i siñar Neims Speke / Lib. 7. Cap. 1. Talar so ovitur lega og dærlega hier um/ ad hñ seiger Madureñ birie Lijfed med Eimdunñ / og þad saker eirnrar Avirdingar/nefnelega/ad hañ i Neimeñ fædest/af þvi ad hañ þeckte ecke Adams Fall edur Seckt Upprunaspillingareñar. Vier mundũ og skrifa under þetta med þeim/ B. G. / Nema sa Eingietne Sonur Fødursins s̃ er i hans Skaute/ hefde oss þad openberad/sijnum Smælingiũ / sem ad hañ hefur huled firer Vitring unũ. Ioh. 1. z 17. J Sañleika/ef vier væntũ ecke epter Arfkipte Heilagra i Lioosenu/ þa hefdũ vier øngva Ordsøk til ad hallda añad um þetta/ eñ Heidingiar / hvad mier virdest S. Pall sampickia/ seigiande/ ef vier vonudum a Christum alleinasta i þessu Lijfe / þa værum vier vesælaster allra Maña. Aumt være þad firer alla Meñ ad fædast alleinasta til Eimdaña/ ef Sealeñ skillde mꝫ Lijkamanũ ut af deia/ eñ allra aumast firer Christs Børnum/ sem ecke meiga umflija ad vera Kross Børn / so sem vor Meistare seiger/ Hver sem vill minn Læresveirn vera hañ take sinn Kross uppa sig z filge mier so epter. Eñ mier virdest vor Eudurlausnare giefa oss Ordsøk til añarar Meiningar/helldur eñ Heidingiar høfdu hier um/ hia Iohanem / seigiande / Vei þeim Manne sem ad forrædur Mansins Son/þarfara være høñũ ad hañ hefde alldrei fæddur vered. Hvad obærelegt er eilijflega ad firerfarast / þad kieñer oss Guds Ord allvijda/ sem seiger um þa fordæmdu/

Ad þeirra

Ad þeirra Elldur mune alldrei ſlockna/ og þeirra Ormur alldrei deia. Eñ næſt þſſu virdeſt mier ſa Alvitre Herra ſetie þañ Koſt ad vera aldrei i Heimeñ fæddur / og þad er ſatt/ þvi ei er hier nema i þria ſtade ad deila/ ad ḃædaſt alldrei / ad ḃædaſt og fortapaſt / og i þridia lagie/ ad ḃædaſt og lifa med Chriſto Eilÿḃlega.
Nu er þ eñ alls Eḃa ſatt/ ad betra er Eingeñ ad vera/eñ Illa ad vera/betra alldrei ad fædaſt/eñ i eilÿfū Ellde ad breñaſt/Eñ eingeñ kañ þvi ad neita / ad þad er viñande firer Chriſti Dÿrd / ad ganga i giegnum margar Hörmungar/þott alldrei være þær ſo hörmulegar/ iñ til Lÿḃſins/ þvi ecke eru Mootlætingar þeſſara Tijma/ Og ecke þott nockur være i Papiſtaña Hreinſunar Ellde/ verdar þeirr ar Dijrdar/ er fram vid oſſ mun koma i Eilÿḃu Lÿfe.
Meñ viña marga Hlute til þeſſ ſem þeim þÿker vænt um/ Eingeñ ſparar Ervide firer Rÿkdoom/ Aſtundan firer Heidur/ Hungur og Þorſta firer Vegſemd / Vökur og Idne firer Speke og Vÿſdoom.
David var utlægur leinge vegna Rÿkes. Iacob þrælkade i fioortan Ar firer eina Konu. Moises þolde Armædu med Guds Folke þeim til Frelſis/þar hañ mætte þo haḃa ſtundlegt epterlæte Sindar eñar/ i Pharaonis Höllu/ Heb. 11. Og Menn ſpara aungvañ Hlut firer Lÿḃed/ ſem þo er ei añad eñ Fooſtur Eimdaña/ z þeir ſlÿ ta ut ſiælfu Lÿfenu ḃirer Lÿḃſins ſaker/ þvi ſkilldu Meñ þa ecke vil ia þola Eimder þeſſa Lÿḃs/firer þad eilÿfa Lÿḃ / helldur eñ alldrei ḃæddur ad vera. Guds Eingeteñ Sonur/ Holldenu i-klæddur(þo o- lÿku ſie ſamañ ad jaḃna) þa hañ matte vel Sælu hafa/ Heb. 12. Þa villde hañ fædaſt undergieḃeñ allre Mañlegre Eimd/ og þola Kvöl z Kroſſens Dauda / og þar med hinar bitru Helvÿtis Kvaler/ ſo hañ bæde ödrū fæddum z o-fæddū/ afrekade þad Eilÿḃa Lÿḃ/ og

iñgeinge so sialfur i sijna Dijrd. Pad munde hañ ecke undergeingest hafa/ i ondverdu/ pa Gud gaf pad firerheit/ ad Kvinnunar Sæde skillde i sundurmeria Hoggormsins Hofud/ Gen. 3. Nema hañs Alvitska hefde pad sied / ad betra være Mañenum ad fædast til Lijfsins og iñganga i giegnum Hormungarnar og Daudañ i pad eilijfa Lijf/ helldur eñ aldrei fæddur ad vera/ og einskis goods edur ills hluttakande. Hvar firer skillde pa Mañeskiañ ecke giora Gude sijnum Skapara Odaudlegar Packer/ sem heñe hefur unt pessa Lijfs/ hvørt/ po pad sie allshættudum Eimdum vafed / pa er pad po alltijd med einhvøriu Medlæte kriddad / ef med aungvu ødru/ pa samt med Dijrdarfullre Jbud H. Anda/ hia peim sem hafa Guds Rijke iñe hia sier/ hvad er ifergnæfer allañ Fognud/ og øllum Mo'ñum sem koma i peñañ Heim/ pa er pad Vegur til pess eilijfa Lijf'sins / ef hañ er riett ratadur/ Eñ ecke kañ Gud vid pvi / po flestur Mwge Maña birge firer Augu sier/ og falme so sem i Myrkre/ Devt. 32. Pvi pott HANN lide heidnum Pioodum ad ganga a sijnum Vegum/ pa hefur hañ samt ecke læted sig an Vitnisburd' ar/ giørande gott og giefande Regn af Himnum og friofsama Tijma/ uppfillande vor Hiørtu med Fædslu og Fagnade Act. 14. Par firer kantu ecke ad afsakast/ O Madur/ seiger S. Paull Rom. 2. Og i Sañleika er Lijfed eirn sa agiætaste Hlutur sem daudlegum Moñum er af Gude Odaudlegum giefeñ / og eingenn Hlutur kañ an pess goodur ad seigiast. Pvi an Lijfsins kañ eingenn ad giøra greinarmun goods og ills / og pott pad siaest alldrei firr/ pa er po Lijfed fagurt/ pa meñ meiga pvi ecke leingur hallda. Satt sagde hiñ gamle Mordinge pad/ pott hañ være Ligare i fra upphafe/ ad allt hvad Madureñ hefde þ mætte hañ giefa vid Lijfe sijnu. Iob. 2.

Enn

Enn þo er Daudlegu Lijfe ecke so hroosande / firer þess eigeñ Giæde/ þvi fleire eru þess Eimder/ so sem ædur er sagt/ helldur firer hiñ eilijfa Føgnud/ og hiñ Nimneska Iacobs Bruñ / til hvors þær Andlegu Netiur iñbriootast i giegnum Bethlehems Mura/ z Eimder þessa Lijfs/ iñ a Land lifande Maña/ og þar firer meiga þeir og sælaster kallast/ hvorier a unga Alldre verda i burt kipter / og hafa sem miñst hier firer/ og so meiga Nørmungar þessa Lijfs giora eirn re Mañeskiu Lijf ed leidt/ ad hana lange til ad deia/ og halde Daudañ firer siñ ABATA. Iob formælte sijnum Fædingar Deige / Ieremias þeim er flutte þañ Bodskap ad eirn Madur være i Neimeñ boreñ. Þad er nu noog/ sagde Elias, þegar hann stodst ecke leingur Opsoknernar/ so tak mijna Sæl fra mier/ z Paulus girntest ad leifast hier fra/ z vera med Christo/ hvad hañ kallade (sem og var) miklu betra/ Eñ ecke ad sijdur eru þo læger Lijfdagar allvijda i Skripteñe reiknader med Tijmañlegre Farsæld. Iacob reiknade þ firer Mootlæte/ ad hañs Dagar være færre eñ siña Forfedra. Þvi þott þad Merke og alls-hattad Lijkamlegt Epterlæte / þa er og þetta ecke helldur frateked / þvi er ofsliotur Daude Straff vondra Verka/ og David bidur Gud/ ad kippa sier ei i burt/ ad halfnudu Lijfdøgum sijnum. Nvort ad er Merke Guds mikillrar Reide/ yfer Ogudlegum. Þad er vel sait / leinge ad lifa/ er leinge ad sindga/ þvi Andañ kuña Meñ ecke ad draga æn Sindar / þegar Lijf Mañ aña var ŝ leingst/ þa Knwdu idrunarlausar Sinder hiñ Riettlæta Gud til ad idrast þess hañ hafde Mañeñ skapad/ eñ ecke sijdann/ z og þeim er Sindgudu i optrauste Lijfdagaña leingdar hefur hann sett Daudans Bitel i Muñ / so ein Mañeskia skillde ecke so leinge mæda Guds Langlundargied/ æn riettvijsrar Negndar/ eñ Þurfdu Lijfdagaña hefur hañ bætt/ med betrun Lijfernesins/ hvor ed hia all

morgum þramkiemur / af Otta ſtuttrar Æþe/ þvi þeir ſem ecke bet-
raſt aþ nalægd Daudans/ verdur traudlega auded ad batna / eñ hiñ
ſem Daglega idraſt Sindaña og leidriettker Liþnadeñ / kañ alldrei
ofleinge ad liþa/nema Gude ødruvijs þocknest. Daudeñ er hønum
ecke ſo Verdlaun Sindareñar/ad hañ ſie ecke under eins hañs þram
før til Lijþſins / og þo hañ Sindgeſt þa er Gud alldrei ſo reidur
Sindeñe/ ad hañ ſie ecke Nadugre Jdraneñe/þvi hvar ſem Sindeñ
iþergnæþer(aþ hvørre ad kiemur Reideñ)þar iþergnæþer Nadeñ
hvøria ad Vppvekur Jdraneñ. Hañ er a hvørium Deige eins og
ung-Barn/hæfelegur til ad iñganga i Guds Rijke / þvi þott hann
ſie attrædur ad Alldre / þa eru allar hañs Sinder ſem til baka eru
aþmaadar ſem añad Skij / og hañ er ætijd ſem eirn nijþæddur Nim
narijkes Prints/ a hvørium Deige. Ecke er þad vijſt/
ad Gud heþde ſtitt ſo ſkiootlega Mañaña Alldur / hefde hañ firerſied
ad þar munde verda margur Lamech/ Matuſalem/ edur Noah a Jo
rduñe/ ad ſønnu heþur ſa Lifad leinge noog / ſem vel hefur lifad/
eñ þo verdur ecke moote ſagt/ ad Guds Fødurleg Giæſka ſie þeim eñ
betre ſem hañ lætur liþa bæde leinge og vel.

Þad er vel ſatt/ ad GVds Børn ſem haþa ſmackad Krapt epter
komande Alldar/hvør ad eru i þeſſare veiku Tialldbwd/ þaug ſtinia
aþ Þreiingu/ ſøkum þeſſ ad þau girnaſt ecke ad aþklædaſt helldur
ad iþerklædaſt uppa þad hid Daudlega uppſvelgeſt aþ Lijþenu/
2. Cor: 5. Enn þo giører hin alvitra Guddomſins ſpeke vel/þa hũ
ſparar þa leinge ſem hun ſier ſiñe Chriſtelegre Kirkiu eru til uppbi-
ggingar/ og Lande og Lijdum til vidurhallds

Stoor var Søknudur Ioſephs medal Iſraels Sona/ þegar añ-
ar Pharao took Stiorn i Egiptalande/ ſa ed ecke þeckte Ioſeph.

Hefde

Nepde ecke Kongs Doottereñ teked Moisen upp ur Leirbleituñe/ þa var Mañvandi i hañs stad/ad stiorna Guds Folke.

Fliott hnignade Spaadoomunū i Israel / epter Samuel daudañ. Þegar Salomon saßnadest til siña Fedra tvistradest Israel / og þa Machabæi lidu under lok/ þ var Olucka Gidinga/ eñ Grickia upphaf þvi er ad soñu Mañskade mikell i einum goodum Nopdingia / og þ er Nepndarmerke DRottens/ þa hina goodu þæckar i Landenu/ i hvørre Meiningu eg higg ad vor Endurlausnare hafe sagt i Bæneñe/ til syns himneska Fodurs/ eg bid þig Fader / ecke ad þu taker þa i burtu ur Neimenū/ helldur ad þu vardveiter þa þra Neimenū/ aþ þvi hañ visse ad Gud hafde utvaled/ ad firer þeirra Muñ skillde þioodernar heira Evangelium z trua / Act. 15. Ad soñu er valla nockrū meire Armæda i Lyþenu eñ þm̄ er sett' eru til ad giøra Guds Ærende/ hvort þad er i Andlegañ edur Lykamlegañ Mæta / Jeg meina þa sem taka sier þad Verked nærre / og leggia alla Sælar og Lyþs Krapta til ad giøra ecke þionkan DRottens Svikfamlega/ eñ ecke Leigulidañ/ sem hleiþur i burt þegar hañ sier Ulþenn koma/ Þar var ecke so plaagadur madur á Jørduñe sem Moises. Ieremias girntest ad hañs Sæla være þra hønum tekenn/ og Ionas vard so angradur iþer Ninive Sindum ad hañ vilde helldur deia eñ liþa.

Ein Kostgiæþeñ Iservallds Persona er þienare allra þeirra sem under hañ eru bodner/ hañ er aþ øllum Farsæll halldeñ/ eñ hñs Sæla er einasta i añra þanka eñ ecke i hañs eigeñ/ firer utañ þad hañ heþur syfellt Giestabod i godre Samvitsku/ og þad sem meira er / ad hañ heþur Gud til giesta/ eñ i Tymañlegum Efnum heiter þad svo ad sa sem heþur þeinged Valded/ hañ hefur mist Frelsed/ og þa hñ hefur ødlast Vald iþer ødrum/ misser hañ Raad iþer sialfum sier/ þvi hann er ei sialfradur ad giøra þad hønum gott þiker

 helldur

helldur þad ødrum ma til goda vera/og þad er firer honum ſvo ſem
vor Herra ſagde vid Petrum, Ioh. 21. Þa þu varſt ungur/ gird
ter þu ſialꝼur þig og gieckſt þangad er þu villder/ eñ þa þu giø
reſt gamall / muntu utbreida þijnar Hendur og añar mun girda
þig og leida þangad ſem þu villt ecke. Hiñ riette Vegur til Vir
dingaña/ er ørdugur / ⁊ firer Ervide komaſt Meñ til meira Ervides/
þvi ma hañ ſem leggur allt Kapp a ad ſtunda ſitt Embætte/ giøra
ſi' i Lund/ hvad adrir um̃ hañ meina/ hvørſu giarnañ þeir villdu vid
hañ Hættum ſkipta / hvad ꝼeigeñ Vxeñ vilde bera Søduleñ/og He-
ſtureñ draga Plloogeñ/ ꝥ ma hañ þeinkia med ſier/ ef hañ vill nock
rum̃ Tijmañlegum Munade fagna / og er þad þo eckert añad enn
ad dreima vel og haꝼa ſkiemtelega Sveꝼnora/ eñ ſoddañ Hiægrænu
mun þeim ꝼætt um̃gieꝼed/ ſem jaꝼnañ i Gude glader eru og haꝼa ſij
na Vnadſemd i DRottne. Medañ eg nu þetta tala/ mijner
Elſk; og eg ſet mier margra epterdæme firer Siooner/ ſem ad Æfe
ſiñe ⁊ Burdum haꝼa ſlited i Guds Þioonuſtu/ ødrum til Gagns og
agiætlegs Epterdæmes/ þa miñeſt eg medal añara þeſſ Sal. Gøꝼug
meñis / hvørs Vtꝼør vier nu ſamſtundis giørdum med mikillre Ept
erþreijngu og Hugꝼøſtum Trega / til hañs ſijdaſta Hvijldarſtadar/
hvørs agiætt Liuꝼlætes Framꝼerde i Barnæſkuñe/ aſtundan Digda
⁊ Mañkoſta i Vngdoomenum/ Røgſeme og Forſion a hinum ꝼullko
mnu Arunum/ ⁊ Gudhrædſla og god Skickun a Elledøgunum/ ſo ſẽ
i einum almeñelegum Digda Speigle / audſijna/ ad hañ hefur ecke
ꝼorgieꝼens lifad / og er ſo i heidarlegre Elle ad epterlætnu ipparle-
gu Mañorde/ ⁊ Elſku allra Maña ſẽ tilþecktu/ Farſællega ⁊ Gud
rækelega i DRottne utaf ſoꝼnadur og iñleiddur i ſijns Herra FÖ-
GNVD/ hvad ed ꝼramar utvijſar hañs agiæta Lijꝼs Hiſtoria/ hv-
oria eg nu ſtrax ødrum til goods Epterdæmis / mun firer Jdrum
Kiærleika

Kiærleika upplesa/ z þar epter nockud þrapmar iþervega vorn Heilaga Texta, hvørium viet vilium i þriar Greiner sundurskipta.

I. Um Lijfed sem vier mistum /
II. Um Daudañ sem vier i fiellum/
III. Um Eilift Lijf sem vier aptur feinged høfũ.

Sa eilijþe Lijþsens HErra/ Sem ad upplijser alla Meñ sem ad koma i þennann Heim/ hañ virdest ad uppleisa daudleg Fiotur miñar Tungu / ad eg tale riett/ og upplijse Mirkur idar Hugskots/ og opne Idar Eiru med sijnum Fingre / svo ad þier mættud þeckia GUds Dijrd/ og i hañs Lioose sia Liooseð/ og ganga þar i / so sem a Deige/ svo ad Mirkreñ høndle idur ecke. Þar til hialpe oss og stirke goodur GUd/ wt af o-umræðelegre Miskunseme/ og gieþe oss þar til Naad sijns Anda/þirer Forþienustu JESU CHRISTI/i hvørium allar vorar Bæner eru JA og AMEN.

Gott Nafn er Gulle betra/

Seiger hinn Wijse.

Rijkdomur og Audæfe þorganga/ eñ gott Nafn varer æfeñlega. Þvi er vel verdugt / ad þeirra Mañkostum sie hroosad epter þeirra Dauda/ sem ødrum haþa Firermindan vered med þeirra Lijþerne / ecke ad þeim sem i Himnenum eilijþum Sigre hroosa/ sie nockud veitt i vorre Hroosan / helldur til þess ad adrer sem

sem epter lifa og uppvaxa / meige taka sier eitt Form af þeirra Lofflegum Lyfernis Hattum: Þvi vilium nu og eirnen vier epter godre og gamallre Sidveniu/ minnast nockud a Ætt og Uppruna/ loflegan Lifnad/ og Sælan vidskilnad þessa Göfuga Høfdingia / Saluga Gijsla Magnussonar/ hvørs framlidnum Lykama vier nu veittum þa sijdustu Þionustu.

Hann er borenn z Barnfæddur a Mwkaþverar Klaustre i Eyafirde/ þa lided var fra GUds Burde 1621 Ar/ af Göfugum z Virduglegum Forelldrum. Hans Fader var sa goode z Loflege Herra/ Magnus Biørnsson/ fyrst Kongl. Majst. Sijslumadur i Vødlu Þijnge z Klausturhalldare ad Mwka þvera. Enn sijdan Løgmadr þ Nordan z Vestan a Islande. Hans Moder var su Digdumprijdda z Ættgøfuga Matrona Gudrun Gijsla Dotter. Hans Fødurfader var sa Erlege og Velvijse Mann/ Biørn Benedictsson/ s hafde vered Handgeingen Þienare þess Velbr. Herra Axellh Hvijtfeld/ Enn sijdar Kongl. Majst. Umbodsmadur og Lands Fovgete a Bessastødum/ þar epter Sijslumadur z Klausturhalldare ad Mwkaþvera. Hans Fødurmoder var su Dijgd umprijdda Matrona, Elen Pals Dotter/ Dotter þess Virduglega Mans Pals Jonssonar ad Stadarhoole og Helgu Aradottur. Paull var komenn af þeirre Nafnkunnugu Svalbards Ætt / enn Helga Kona hans var dotter Ara Løgmans / Sonar Biskups Jons Ara sonar. Hans Langafe var sa Göfuge z Goodfrage Man Benedickt Halldors son/ Sijslumadur og Klausturhalldare ad Mødruvøllum i Hørgardal/ hvørs eigenn Kvinna var Gudhrædd Matrona Valgierd

ur Bi

ur Biørns dottur/ Hans Moodurfader var sa virduglege og Velvijse Herra Gijsle Pordarson/ Løgmadur / firer sunnan og austan a Islande/ hans Moodur Mooder Digdumprijdd Hofdings Matrona Ingebiorg Arna dotter/ Dootter þess Nafnfræga Høfdingia/ Arna Gijsla sonar fra Hlijdarenda / hans Modurafe var sa velvijse og virduglege Herra Pordur Gudmundsson/ Løgmadur firer sunnan og austan a Islande / Hans Moodur-Amma var su Gøfuga Matrona Jorun Pordardotter. Fleire Stoorgøfuga Menn z Forfedur þess blessada manns Gijsla Magnus sonar/ gierest ei þørf upp ad telia / þar flestum kunnugt er / ad hann er komenn af þeim Ypparlegustu Ættum hier i Lande/ bæde i Fødur Ætt og Moodur/ og nockrer hans Forfedur hafa vered Edalborner Riddrar og Hirdstiorar hier a Lande /enn med þvi su Holldlega Fædingenn hvørsu gøfug sem hun er/kann ei ad stoda til eilijfs Lijfs/ þvi hvad af Hollde er Fætt pad er Holld/ seiger Herrann Christur hia Ioh. 3. Pa er oss stædsta Pørf a annare Fædingu/ sem nefnest Endurfæding/ umm hvøria Endurlausnarenn talar i sama Cap. hia Iohanem seigiande/ Nema so sie ad nockur verde Endurfæddur firer Vatn og Heilagann Anda/ pa kann hann ecke inn ad ganga i Guds Rijke/ meinande hier med H. Vatns Skijrn sem og so kallast Endurgiefning ar Laug i Heiløgum Anda Tit. 3. Petta hafa Gøfuger Forelldrar þessa blessada Manns gudrækelega athugad og ifervegad/ hvørs vegna þeir hafa sier ummfram allt ummhugad vera lated/ad þesse þeirra nijfædde Son/ matte GUDe og JEsu CHristo Offrast og innlijfast firer H. Skijrn /og þar med inntakast i Guds Nadar Sattmæla/ til vissrar stadfestu uppa pad sanna Lijf i Gude/og þa eilijfu

D Sælu-

Sæluhialp. Sijdañ / hafa hañs goodu Foreldrar med stærstu um̃higgiu / þetta Bngvide aled og uppfoostrad i sonum Guds Otta / og so snart sem Tungañ tok til ad giøra Ordaskil / z tala nockud / hafa þaug vaned hañ til ad lesa og bidia / uppa þad / ad þad / Gudrækneñar Sæde / sem Gud firer siñ Anda / hafde a þeirre Tijd / ómdsamlega iñlagt og sæd i þad unga Hiarta / kiñe þañ eñ firer Guds H. Ord a Jokun / og Forelldraña Christelega Vm̃vøndun / goodañ Avøxt bera / so ad med Aldrenum skillde hañ þvi helldur aukast og eflast i Vitsku og Naad bæde hia Gude og Møñum / epter Dæme sialfs JEsu Christi / Luc. 2. Sijdañ þegar Alldureñ leifde / settu þaug hañ til Booknams / ad læra Rudimenta Lingvæ Latinæ, bæde heima a Møkafvera / s og þess i mille hia Sr. Gijsla Sal. ad Hrafnagile / þegar hañ var 11 Vetra gamall / sendu hañs Gøfugu Forelldrar hañ i Skalhollts Skoola / hvar hañ dvalde i þriu Ar / i Tijd þess Loflega Herra / Hr. Gijsla Sal. Odds sonar (Sælrar Miñingar) under Tilsøgn Sr. Kietels Sal. Jørundssonar / sijdañ var hañ til Skoolavistar ad Hoolum i Hialltadal / hvar hañ idkade sig i Lærdoomenum / under sijns Skoolameistra Tilsøgn i øñur þriu Ar / og þad sama i Tijd þess loflega Herra Hr. Thorlaks Skulasonar (Sællrar Miñingar) sem hañ var 18 Vetra ad Alldre / reiste hañ med siña Gøfugu Forelldra Raade og Vilia / til þess hæloflega Kaupenhafnar Hæskola / hvar hañ dvalde um̃ 2 Ar / og Jdkade sig a medañ hellst i Philologia / z hafde firer Skoolameistara þañ Hæ lærda og Nafnfræga Doct: Oluf Vorm / Medicinæ Professorem, gieck eirneñ kostgiæfelega uppa hañs Lectiur. Drickiu og oþørfu Selskap øldungis frꝛæsneiddur. Sijdañ reiste hañ hingad til Islands / og dvalde Eitt Ar hia sijnum Gøfugu Forelldrum / sigldee sijdañ aptur af Lande hiedañ til Hollands / hvar hañ dvalde nær fiøgr

Ar /

Ar/ og Vandrade um̃ þaug Nafnprægustu Plats sama Lands/ og þess a mille Jdkade han̄ a þvi Namloplega Academiæ Leiden, Philosophiam bæde Theoreticam og Practicam. Einkum Botanicam, Physicam, Geographiam, Politicam, etc: So sem sia ma af hans Lectiu Bookum/ sem han̄ hafde þar skrifad/ þar næde han̄ og Vinattu og Kun̄ingskap þess Kongl. Danska Residents i HAG/ z hans Secretarii, reiste z med Residentunum/ til þeirra Hollendsku Herbyda/ sem þa stodu i þeim Spønsku Niðurlondum / eirnen̄ giørde hn̄ sier kun̄uga adra Nafnfræga Stade i Hollande/ Amsterdam/ Roterdam og adra fleire. Fra Hollande giørde han̄ Reisu til Englands/ hvar han̄ dvalde og svo um̃ Nrtid/ og reiste um̃ frægustu Stade og Plats i þvi Kongs-Rÿke. Sem han̄ hafde nu fiøgur Ar utendt i sÿnum Studeringum og Reisum/ reiste han̄ aptur til Kaupenhafn/ og þadan̄ til sÿns Fodur-Lands/ i allre Speke og Man̄-Kostum vel Mentadur / so i Veralldlegu Stande/ hafa þeir ei vered hier/ sem hønū hafa i Lærdoome fram̃ eked/ hn̄ talade Latinu/ Þÿsku og Hollensku eins og sitt Moodurmaal / epter þad han̄ kom hingad til Landsins aptur i sÿdara Sin̄ / dvalda han̄ hia sÿnum Gøfugu Forelldrum um̃ þriggia Ara Tÿd. Anno 1649. Gaf han̄ sig m̃d sin̄a Virduglegra Forelldra Rœde/ i þa H. Hiuskaparstiett/ med þeirre Digdumprÿddu og Ættgøfugu Høfdings Jomfru Þrudur Þorleifs Dottur/ Dottur þess Gøfuga Høfdingia/ Þorleifs Magnussonar ad Hlÿdarenda/ og Erugøfugrar Høfdings Kvin̄u/ Groou Gÿsla dottur/ sem var Sonar dotter Arna Gÿsla sonar ad Hlÿdarenda. En̄ Þorleifur var Sonur Magnusar Jonssonar ad Ogre/ fra hvorium bædum Høfdingium mikel og Gøfug Ætt er komenn/ sinatu þesse Gøfugu Hioon Gÿsle Magnusson og Þrudur

Þorleifs

Þorleifs dottur/ firſt auſtur a Skridu Klauſtre i Fliootsdals Hieraðe/ þvi hañ hiellt og ſo Mwla Sÿſlu i nockur Ar/ eñ epter Andlaat Sl. Þorleifs Magnusſon' toku þau ſig upp þadañ z ſettuſt ad Nlÿð arenda i Floots-Nlÿð. Tvisvarſiñu var hañ i Løgmañs Koſningu a Alþÿnge / firſt epter ſiñ Sal. Fødur/ Hr. Magnus Biørnsſon / og i añad ſiñ epter H. Arna Odds ſon / eñ Hlutureñ ſneidde hia honum i hvørttveggia ſiñ. Lifdu ſo þeſſe Gøfugu Høfdings Hioon til ſamans Gudrækelega i H. Hiuſkap i 9. Ar / og bleſſade Gud þeirra Hioonaſæng med aſtkelegū Lÿfs Avexte / ſem voru þrÿr Siner og ein Dotter / af hvørium eirn Sonureñ deide / ei fullrar Viku gamall / Thorleifur ad Nafne / eñ hiner tveir komuſt til Alldurs / Nefnelega Biørn Gÿſlaſon / eirn miøgvel forframadz ungur Mañ / og ſÿdañ Kongl: Majſt. Sÿſlumañ / i Bardaſtrandar Sÿſlu. z Thorleifur Gÿſlaſon / Agiætur Ingis-Madur og beſtu Koſtum bueñ/ Hañ deide a þvi Konunglega Academie OXFORT a Einglande/ 18 Vetra ad Aldre/ og voru þeſſer Gøfugu Brædur bææder fædder a Nlÿdarenda i Fliotzhlÿð. Dottur þeſſara ſælu og bleſſudu Hioona / Gÿſſla Magnusſonar og Þrudur Þorleifs dottur/ Er ſu Veledla og Digdumprÿdda Høfdings Matrona Gudrÿdur Gÿſladotter Hiartkiær Huſfru þeſſ Veledla og Veleruverduga Hr. Mag. Þordar Thorlakſſonar/ Superintendentis Skalhollts Stiptis/nu Sorgande Miſſer ſÿns Hiartkiæra Fødurs / hvøria Gud Virdeſt beſt ad hugga. Hun var fædd a Skridu Klauſtre i Fliots-Dal/ Anno 1651. Eñ giefeñ Mag. Þorde Thorlakſſine i H. Egtaſkap / 1674. Þeirra Børn eru Thorlakur Philoſophiæ Baccalaureus og Atteſtatus / og añar Brinjulfur ſem nu hefur nær utendad ſÿna Skolaveru. Anno

Anno 1659. Tok Velnepndur **Gijsle Magnusson** Løgsogn og Vallsstiorn ifer Rangarvalla Sijslu/ og hiellt heñe so leinge sem Gud hañ tilsparade/ nærre i heil 37 Ar. Þegar nu þesse Gøfugu Høfdings Hioon/ **Gijsle Magnusson** og **Prudur Thorleifs dotter** høfdu samañ vered i H. Egtaskap i 9. Ar/ sem ædur er umgieted/ þa liet Gud sier þocknast til sijn ad kalla firer Tijmañlegañ Dauda/ þa Gøfugu Høfdings Kviñu **Prudur Thorleifsdotter** hañs Hiartkiæru Egtakviñu/ ad epterlætnum þremur ungum Børnum / sem var Biørn Gijslason þa 8 Vetra/ Gudrijdur Gijsladotter 7 Vetra /og Thorleifur Gijslason nockra Vikna gamall. Strax þar epter tok su Gøfuga z Digdarijka Høfdings Kviña **Cecselia Sal. Biørnsdotter** ad Hlijdarenda / sem var seirne Kviña nefnds Tholeifs Magnussonar/ þesse þriu Børn ad sier / og gieck þeim i Moodurstad/ so sem goodū Møñum er umkuñugt / þvi hun kuñe ei framar ad elska sijn eigenn Børn/ eñ hun elskade þaug(sem Raun gaf Vitne) hvør heñar stør Digd/ alldrei verdur noglega Lofud nie þøckud.

Anno 1686 Veik þesse blessade Madur **Gijsle Magnusson**/ hingad til Skalhollts / til fullkomeñar Veru / og dvallde hier medañ Gud hañ til endte alls i 10 Ar / Hañ var Vinsæll Madur/ og høfdu aller Meñ til hans hiñ besta Giedþocka. Hañ var vid alla Ørlætur og Rausnar mikell / eñ þo sierdeilis Medaumkunarsamur og Goodgiarn / vid voladar Mañeskiur / hvørra hañs Ølmusugiørda/ og Gudsþacka Verka/ JEsus CHRistus Domare alls Hollds mun best miñast i Uppprisu Riettlætra a sijdasta Deige/ epter hañs eigeñ Loforde/ Math: 25 Heilsu gooda hafde hañ

jafnañ

japnañ so hønum vard nælega alldrei misdægurt / eñ i Vor um Kroßmessuleited/tok hñ miøg ad veikiast/einkum aþ Calculo, hvar lioos Merke til smust/ og þar epter fañ hañ stæraſt Verk i hinu vinstra Auga / hrørnudu so smaſamañ Burder hañs/ allt til Vppstigning ar Dags /upp pra þvi heþur hañ vid Sængena hallded/allt til ſijns Andlaats. A Midvikudageñ firer Hvijtasuñu sem var sa 27 Maij. Oſkade hañ heilags Sacramentes JESu CHRisti Hollds og Bloods/ af Kirkiu-Prestenum Sr. Jone Thorkielsſine hvad hañ hønū veitte. Þañ añañ Dag Junij / beidde hañ ad hañ mætte almeñelega takaſt til Bænar af Predikunar-Stolnum / hvad so vr giort / Tok so meir og meir ad draga aþ Mætte hañs/ þo hafde hñ leingst um Rænu og nockurt Mæl. A Fimtu-Dageñ þañ fiorda Junij um Midsmorguns ſkeid / fieck hañ Kulda-ſkialfta mikeñ / enn epter Hædeige sama Dags hafde hñ Hita-Vtslatt/svo hañ ſvitnade allt fram ifer Midmunda / eñ um Midaptansbil / lagde hann ſialþur aptur Augun og fieck þa nockra Tregdu firer Briosted / og smæ dro so aþ/ þar til Gud giørde Sælann enda a allre hanns Piæ-ning/ hvad ed ſkiede riett um Soolar Vndergang/ a Fimtu-Dags Nottena millum þeſſ 4 og 5 Junij/ a hvørium Tijma hønum var nærverande hanns Veledla og aſtkiæra Dotter/ Kirkiu Presturen og añad fleira gott Folk / sem samhuga med Gudrækelegum Bænum/ z Andvørpunum beþoludu hañs Sælu / ad ſijdasta Vidſkilnade/ i Guds H. Hondur. So erum vier nu þullvisser þar um/ad hañ heþur Farsællega iþerumed firer Lambsins Blood / komeñ i Samfielag þeirrar Sigrehroosande Christelegrar Kirkiu / i Abrahams Skaut og eilijfa Himnarijkes Viſtarveru. Hañs epterlatnu Edlagoþugu Aſtviner / lata hier med kiærlega packa / øllum Heidurlegum og erlegum Mønum/ sem þessa Storgoþuga og nu i Gude

Sæla

Sæla Mañs Vipør/ hapa prijdt med sine Nælagd / og med þeirre sijdustu þionustu Adstodad / frambioodande þeim aptur a Moot/ þessa hins sama jafnañ packlætlega ad Endurmiñast/ med þeirre Jñelegre Osk/ ad vier aller mættum epter aplidnar og endadar Mæ-dusamar Nierviftarstunder/ gledelega aptur siast og finast i o-pallvalltre Dijrd/ og Sælu þess Nimneska Fødurlandsins etc.

Utlegging Textans

I. Hvad þeim pirsta Partenum vidkiemur/ þa hepum vier Tvent hjer um ad Athuga/ 1. Ad þad sie obrigdañlega satt/ ad Madureñ sie i øndverdu af Gude til Lijfsins skapadur/ 2. Hvijlikt þad Lijfed vered hape. Þad Firra Kieñer oss N. Ritning/ strax i øndverdre Skøpunar Bokeñe/ og ødrum Capitula: Seigiande/ Gud blies lipande Anda i Mañsins Naser / og Madureñ vard ad lipande Sælu/ þad stadfester Iob i siñar Poleñmædes Bokar 33 Cap. Ande DRottens hepur giørt mig / og Blæstur hins almattuga hepur iñgeped mier Lijped.

J Textanum stendur / Gud skapade Mañeñ i Odaudlegleikanū/ Ad Søñu/ Odaudlegañ /eñ þo ecke svo ad hañ kiñe ecke ad deija/ svo sem hañs Heilagleike var/ svo var hañs Odaudlegleike/ hañ var svo heilagur/ ad hañ villde allt gott / eñ kuñe þo ad vilia þad vonda/ firer Vanbrukun Frijvilians / hañ hapde Aungva

Astrijdu

Afstrÿdu af þvi Illa / eñ var þo ecke so i Goodu stadfestur / ad hañ kiñe ecke ad falla i þad hid Vonda / hañ var Odaudlegur i siñe Natturu / eñ Daudeñ kom af Ranglætenu/ hefde Adam alldrei Sindgad/ þa hefde hañ helldr alldrei dæed/so s̄ S. Pall seiger/Sindar eñar Verdlaun er Daudeñ. Topun Heilagleikans var einasta Ordsøk til Daudans / eñ eingeñ Ofullkomlegleike i Mañsins Skapnade. Madureñ var Odaudlegyr / eñ þo med þessu Fororde/ Hvørn þañ Tijma sem þid eted af Skilningstrienu Goods z Ills/ skulu þid Dauda deija/ Gen. 2. Og þañ Skilmala var þeim hægt upp ad fylla. Þaug høfdu ecke Girnd þar til i firstu/ edur iñvortes Tilteigingar / eins og finst i Sindugum Møñum/ Hvørier ed freistast/ þa þeir verda af eigeñlegre Girnd lockad er og tilteigder/ Iac. 3. Þad stendur ecke um̄ Konuna ad hun hafe i firstu girnst Epled/ helldur jatade hun ad sier leifdest ecke af þvi ad eta seigiande/ Gud hefur sagt/ af Averte Eikareñar sem stendur i midium Gardenum/ skulu þid ecke eta/ag þid skulud ecke snerta hañ/ad þid deied ecke. Suma Hlute girnast Meñ eñ nu/strax sem meñ sia þa/af iñvortes Hræringu Tilhneigingaña/ sem hafa nockurn Selskap vid sømu Hlute / adur eñ meñ Radfæra sig vid skinsemena/ eñ adra Hlute girnast meñ þess vegna / ad þad Niggiufulla Rad/hvørs Epterleifar eñ nu leinast/i mañlegre Salu lÿkt þvi er kallast Guds Løgmal skrifad i vorum Hiørtum/ Rom: 1. Þad alitktar þa sømu gagnlega ad vera/jafnvel þo Domureñ verde a stūdū fiarlægr þvi er vera a/ þ̄ vanbrukun Skinsemeñar.

Og med soddañ moote / meina eg ad Eva hafe i firstu girnst Epled. Eins o-natturlegt s̄ oss er ad girnast hid Gooda s̄ vier gietū ecke giort / Þvi Mañsins Þankar eru vonder i fra Upphafe / eins og

eins z ecke sijdur o-nættkurlegt higg eg Evu hape vered ad girnast hid Vonda / hvørt hun gat giort/ap þvi hun villde giora.

Vier gietum ei Gott giørt nema vier dregner verdū aþ Gude/ Ioh. 8. Frijvilieñ er ecke so sterkur i oss til hins Gooda/ad þad kom est i Verk/ nema Guds Kraptur sie i vorum Breiskleika mættugur. Sva munde z ecke hapa Illt giort/hefde hun ei vered teigd ap And skotanū/þvi hun var epter Gude sköpud/ Eph. 6. Og þo hun kt ñe Illt ad vilia/ þa epast eg um̄/hvort þad Illa hepde nockurn Tima peinged Fram̄gang/ hepde ei Andskotans slægdar Kraptur samteingst vid Frijviliañ/ eda hvad seiger Skripteñ? Og Kvinnañ sa ad Eikeñ var good til ad eta/ og pøgur Sioonum / enn allra helldst girneleg ad giepa Skilning. Og þess vegna þegar hun sa þetta/ heirde Vmtølur Andskotans/ og aliktade svo ad vera med sialpre sier/þa tok hun af heñar Avexte/ at og gap Manne sijnū og hañ neitte/ og svo por Madureñ ad tapa Odaudlegleikanum / til hvørs hañ var þo i øndverdu skapadur. Þeir ed lijta fliotlega hier a / og med athugalausum Augum / meina Madureñ hape ei vered skapadur til Lijfsins / sirst hañ kuñe ad undergiepast Valde Dauðans/ hañ hafe ei vered i sialfum sier Odaudlegur/ sirst hañ deide/ eñ hier ber gaumgæfelega ad athuga/ þ añad er Mañsins Skapnadur /añad Straff Sindareñar. Ef eirn Meistare giører eitt Sigurverk/ þad geingur siñ riettа Gang/ z kañ ecke ødurvijs ad ganga/ eñ ef sa same um̄breiter nockru þar i/ firer einhvøria Ordsøk/ þa var þad þo i firstu Smijdad til þess ad ganga riett. Ecke seige eg þ Madureñ hape so skapadur vered/ ad hañ kiñe ecke ad deia/ þad seige eg/ ad hañ var so skapadur/ad hañ kuñe ad deia alldrei / og eilijflega lipa/ af sialpskaparvijtum er hañ dæeñ / og Frijvilien til ad kuña bæde

ña bæde Gott z Illt ad vilia / lagde honum aungva Naudung uppa til ad Sindga/ edur firer Sindena ad deia / so sem Heilagleikeñ var fullkomeñ / svo var Odaudlegleikeñ / Heilagleikeñ var so / ad aller Sælareñar Kraptar voru samhlioda til þess gooda/ Hræringeñ hlÿdde til Hneigingunum/ Tilhneiingarnar Vilianum/ Vilieñ Skinsemeñe / eñ Skinsemeñ Gude / og ad þetta sie satt vottar Moises/ Gen. 1. Gud leit allt þad hann hafde Skapad/ z sia þad var allt harla gott/ hvad ecke hefde vered/ hefde nockurt Missmÿde fund est a Mañsins Skapnade/ Predikareñ tekur af Tvÿmæleñ Cap. 7 Seiande/ Gud Skapade Adam Froomann/ og eins hefur allt ver ed med hagleguſtu Tempran tilbued/ i Mañsins Lÿkama/ eirn vond ur Vesse hefur ecke strÿdt a mote ödrū/þar hefr eckert vered ofheitt nie ofkallt i Mannsins Nattúru / eingeñ Siukdomur sem nidurbrite þa kostulegu Tialldbwd / Lÿkamans/ þvi Maduren var epter Gu ds Mind Skapadur/ z þar ed eingeñ Ordsök var til Sootta edur Siukdooma / og allra sÿdst til Daudans / þvi skillde þa Madurenn hafa vered Daudanū Vnderorpeñ/ s Spekingureñ kallar þañ hrædelegasta Motgang/so var þar nu eingeñ Ordsök til Daudās/ i Mañ sins Nattúru/ af Gude Skapadre/ helldur var hañ Skapadur til Odaudlegleikans/ svo sem vor Texte seiger / og þott ad þesse N. Book sem hañ er ut af dreigeñ/sie ecke ein af þeim s̄ brukadar eru i vorre Kirkiu til ad bevÿsa Truareñar Articula med / þa er þad samt audsied hvad hier um̄ hefur halldet vered/ medal Guds Barna i þa Tÿma þegar hun skrifud var/ og þessa Meining hefr Guds Christne stadfasta hallded/ fraañepter Olldunum / þvi eru þa Spottarar upprisner a sÿdustu Dögum/sem seigia Gud hafe Skapad Mañeñ i öndverdu/ til Daudans/ og læted hañ falla þar i / svo ad hañ

ad hañ sýnde sýna miklu Magt? Nu vel þier Eitur Ormar komed/ latū sia hvort idar Meining er Guds H. Orde samhlioda/ var ecke Gud pullsæll z alleina Sæll/ Act. 17. Firer upphaf z fra allre Eilijfd Eilijfdanna/ þurfte hañ nockud med Mañsins Tøpunar/til ad uppbiggia sitt Almættis Rýke? Jeg Spir / sa sem ad ecke girnest Sindugs Mans Dauda/ helldur ad hann snue sier/ og life. Er þad lijklegt ad hañ munde hafa Mañeñ skapad/adur hañ giørde Gott edur Illt/til Eilýfs Dauda og Helvýtes Fordæmingar? Hañ sem uñ sig seiger/ firer Muñ Ier. Þad hanns Augu Fliote i Tarū/af þvi ad Dotturenn hans Folks er so hardlega Plagud/ mun hañ hafa giørt ad Gañe sier/ ad firerhuga Mañeñ firer alla Eilýfd/ til eilýfra Kvala? Seig mier þu s̄ vondur ert/ er ecke svo/ ad þu giefur þýnum Børnum goodar gafur/ og þu gleimer ecke Foostre þýns Lýfs? Munde þa Gud/ hvorn þu verdur ad jata alleina goodañ/ ætla Mañeñ til Daudans/ Svo JEsus af Nazareth hañs eingieteñ Sonur/ eirneigeñ epter Holldenu / skillde ofurseliast i Sindugra Hendur? Er Gud nockud svo siñadur sem Meñerner? Lætur hañ nockud Mañeñ Sindga/ svo hañ meige honum miskuna? Fiærre sie þvi/ helldur þad S. Pall seiger / AD Gud hafe alla iñeluckt under Sindeñe/svo ad hann miskunade øllum/ er so ad skilia / ad Gud hefur med Auglýsingu sýns Heilaga Logmals/ an hvors Meñ þecktu ecke Sindena / iñeluckt alla under Sindareñar Verdlaunū/ sem er DAVDEñ/ Hvor vill þu fa so Ogudlega Hlute/ sem sumer meñ skamast sýn ecke ad tala / þ Gud hafe Mañiñ Daudlegañ skapad / uppa þad hañ mætte hañ deida /til ad auglýsa sýna miklu Magt. Seig mier/verdur nockur þar firer so mikelega prýsadur/ þo hañ nidurbriote sýn eigeñ Handaverk

ndaverk an Ordſaka? Kiære/ hvad þu giører /þa giør ei Gud ad Tiberio Keiſara/ hvør ed ſøkum þeſſ ad ecke leiþdeſt ad Romverſkū Løgum/ ad Hals høggva eina Jomfru / þa beþalade hañ Bødlinum ad kreinkia Dætur Seiani, adur eñ þær voru Lijþlætnar. Seig mier hvad atte Gud meira ad giora Mañenū? hañ ſkapade hañ Heilag, añ / og ſvo hañ ecke fielle þra Heilagleikanum / gaf hañ honum Løgmæled ad liþa epter/ þa var ei Løgmæled Kraptur Syndareñar ſo ſ nu/ þa hafde Hollded ei Ordſøk ad kreinkiaſt þ Løgmælſins ſaker/ Rom: 8. So ſem i Lijkama þeſſa Dauda. Eñ mier vird eſt þu lijkia Gude vid Caium Caligulam, hvør ed ſkrifade ſijn Løg med ſmæu Letre/ og ſette þaug uppa hædſtu Stoolpa/ ſo eingeñ þeinge þau leſed edur epterlifad/ ad hañ þar med þeinge Ordſøk til ad ſtraffa. Þu ſeiger / hvar er hañs Giæſka/ þar hañ ſæ ad Madureñ munde ecke i Heilagleikanum ſtanda/ eñ ſkapade hañ þo þañeñ/ ad hañ þalled giæte/ mier ſijneſt hañ hefde betur giørt/ hefde hañ giørt hañ ſtadfaſtañ i Goodu/ ſo ſijneſt þier/ eñ Gude ſijnd eſt ødurvijſe. Ilæelegt er ad vilia Endurbæta Ræd hins Alvitra. Jeg þarþ hier ecke ødru til ad ſvara/ eñ Iob i ſiñar Þoleñmædis Bookar 13. Cap. Gud giæþe þad þier villdud þeigia / þ þier irdud vitrer / Heired mijna Avijtan / og hlijded ad Mal epne miña Vara/ Mun nockur þorſvara Gud med raungu? og tala þalslega þirer hann? Vilie þier þara i Manngreinar Alit þirer hanns ſkulld? Eda vilied þier Kieppa vegna Guds? kunna Menn nockud ad gabba hann/ ſvo ſem Menn gabba Mennena? Hvør heþur nockru ſiñe kañad hid Orañſakañlega Underdiup Guds Alvitſku og Speke? Eñ þo ma eg hier um̄ tala þad eg veit Saklauſt vera/ og Samhlioода hañs H. Orde.

Epter

Epter þvi sem eirn Hlutur er goodur/ svo er hañ af Gude Elskadur/ allt þad Gud villde giøra þad var harla gott / eñ þo var hañ sialfur allra Hluta bestur / þvi elskade hañ sig sialfañ mest. Hann villde ad søñu med-deila sÿna Giæsku Mañenum/ svo sem hañ giørde/ þo svo ad hañs Dÿrd være hin hellsta / hvøria hañ vill aungvum giefa / og mæ ecke añad eñ giøra alla Hlute sem mest til sÿns Mikla Nafns Vegsemdar/og i þvi er hañs Almætte og mikla Tigniñefaleñ/ eñ eingeñ kañ þvi ad neita/ad Guds Dÿrdkun af Mañenum hafe ei sÿst vered i þvi folgeñ/ ad vardveita hañs Bodord / þ reinde ecke a þa Virdingu sem Madureñ atte Gude ad veita / hefde hønum ei vered firersett Lÿfed & Daudeñ/ Sig sialfañ villde Gud first Vegsama og þar næst sÿnar Skiepnur Vegsamlegar giøra. Gud vill læta elska Naungañ/ þo sig fram ifer alla Hlute. Gud vill læta heidra Fødur & Moodur/ eñ þo Hata þaug firer sÿns Nafnssaker. So hefur Gud firerhugad sier hina stærstu Dÿrd/ og þar næst Mañenum sÿna Giæsku meddeilt/ eñ þad þtenade miøg so til hañs Dÿrdar/ ad Madureñ hefde eitt Bodord ad vardveita.

Seig mier nu/ Sindugur Madur/ kantu betur ad tempra samañ þa Dÿrd/ med hvørre Gud vill sialfañ sig Vegsamlegañ giøra/ og þa Giæsku er hañ vill Møñunū meddeila/ad oskiertre siñe Dÿrd/ helldur eñ hañ sialfur/ ē hvørtveggia þetta hefur i o-rañsakañlegañ Mæta samañveiged? Og first þu kañt þad ecke / hvar firer spir þu/ þvi Skapade Gud so Mañenn ad hann kinne ad falla?

Hañ skapade Mañeñ Odaudlegañ / þo so ad hañ kiñe ad deia/ eñ þad firer utañ alla Firerættlan til Daudans/og hañ lagde hønū svo mikla Lÿfs Krapta til / sem ad hañ mætte/ ad sÿnu Riettlæte og siñe Dÿrd/ (ē aungva Þurfdu mæ lÿda) oraskadre. Og þoott Gud firersæe ad Madureñ munde deia / þa verkar ecke alltÿd hanns

 Forstoon

Forsioon hans Firerhiggiu/ z margt sier hans Alskigna Auga/ ō ecke Alikar hans Alvitra Raad/ hepde þetta hvorttveggia kun ad med betra moote ad samteingiast/ þa hepde Gud giort þad betur/ þvi Gud er ecke einasta goodur i øllum sijnum Verkū/ helldur allra bestur i ollu / eckert kan betra upp ad hugsast / eñ þad hañ giorer.

Þu seiger/ i Eilijpu Lijfe eru Vtvallder/ Stadpaster i Heilagleik anum/ og lijdur GVds Vegsemd aungva Þurpdu þar af/ helldur er miklu meire/ eñ hun hefde ap Adam vered/ og hans Epterkom' endum. Seigdu mier/ þott Gud giøre Gott af Illu/ attu þar pirer med raungu Auga/ ad ælijta hañs Dasemder? Mañeñ skapade hñ Heilagañ/ og baud hønum ad vardveita sijn Bodord/ hepde hañ svo giørt/ var GVds Dijrd pullkomeñ/ og so Mañsins Sæla. Eñ pirst hañ fiell ecke ap GVds Firerhiggiu/ helldur firer Hoggormsens til' ladan/ z sialpskapar Vijte/ þa hitte GVd añad Medal/ til ad full' nægia siñe Dijrd/ og vidreisa Mañsens Fall/ þvi hiet hañ øllum Mønum i Vpphape/ Ad Kvinnunnar Sæde/ skillde sundurmer ia Hoggormsens Hopud/ þvi Christur er Forlijkun pirer alls Heimsens Sinder/ og sette eñ ad nýu/ øllum pirer Daudann og Lijped/ ad Sæa sem trijde a Soneñ/ hañ skillde Holpeñ verda.

Fedrunum i Firermindunum z Fornpæringunum/ oss i Nýa Testa mentenu/ i openberum GVds Ordum. Þetta var sijdasta Medal/ i hvøriu/ og pirer hvørt/ vier erum Vtvalder/ adur enn/ Veralld arennar Grundvøllur var lagdur. Svo er nu GVds Miskunse' me/ pullnægt med truadre Hlijdne/ og Lopgiørd GVds Barna i Ei lijpu Lijfe. Eñ hans Riettlæte i þeirra Eilijfu Strappe/ er tapad er verda/ z þar sier þu/ hvørsu GVd hefur aptur upprieft þa Hlijd' ne/ sem hønum bar af Adam ad hapa/ og til hvorrar hañ var skap

adur /

adur/ asamt Lijfenu um̃ alla Eilijfd / þar þeir eru stadfester i Hei⸗
lagleikanu̅/ sem sin̄ Skrwda hafa þveiged i Lambsens Bloode /
en̄ hiner eilijflega burtkastader/ sem hønum villdu ecke trua.

Þa lætur Gud þo þa sem han̄ sier ad tapast mune / fædast i þen̄
an̄ Heim af Adam og han̄s Nidium/ alleina til ad fullnægia a þm̃
sijnu Riettlæte seiger þu. Nei/ ølldunges ecke i firstu/ helldur til þess
ad þeir snue sier og life. Þvi Heilsusamlega Guds Raad/ hef
ur hann openberad øllum Mønnum/ Tit. 2. Og hann vill
ecke helldur Sindugs Mans Dauda/ helldr ad hann snue sier z
life/ Ezech. 18. Ei helldur ad Ordsøken̄ sie hia sier / med þvi
ad ban̄a þeim Lioos Heimsins/ hvøriu̅ han̄/ til ad fullnægia sin̄e Gi
æsku/ hefur framboded Lioos Sæluhialpareñar/bæde i þeirra Hiortu̅
hvar hans Þecking er Skrifud/ og i sijnu Orde / sem alltijd hefur
vered ad fin̄a i Heimenum. En̄ þad þeir tapast/kiemur af Van⸗
truñe / og Gud hefur ecke meire Skulld i þeirra Topun/ helldur en̄ i
Adams Falle/ helldur kiemur hun af þeim / so sem øll ISRAels
Fordiørfun/ So verda aller Muñar tilstappader firer Gude / ad
þar kan̄ eingen̄ ad klaga / utan̄ ifer sier og sin̄e Vantru/ Seiger no
ckud Leirkiered til þess sem þad hefur giørt/ þvi hefur þu giørt
mig soo? hefur ecke Leirsmidureñ Vallð/ til ad giøra eitt Kier til
Heidurs/ en annad til Vanheidurs af sama Efne/ Rom. 9.
Þesse S. Pals Ord/ bære eg til mijns Mæls/ecke i þeirre Meining
sem þeir ed seigia/ Gud hafe an alls Tillits til Truareñar z Van
truareñar / utvaled suma Meñ til Eilijfs Lijfs / en̄ adra til eilijfs
Dauda / helldur i þeirre Meiningu/ sem Ieremias han̄ talar / 18.
Hvadan̄ þaug teken̄ eru. Jeg gieck nidur i Gullsmidsins Hws/

og sia/

og sia ad hann giørde sitt Kier a Bordenu / og þad Kier spillt est er hann var ad giøra / so sem Leirenn i Hendū Leirsmidsins / enn hann kom aptur z giørde þad ad ødru Kiere / svo sem þad var riett ad giøra i hans Augū. Þa skiede Ord DRottens til mijn / og hann sagde / mun eg ei gieta giert idur / svo sem Leir smidurenn / þier Israels Huus / sia so sem Leireñ er i Gullsmid sins Hende / svo erud þier i minne.

O Israels Hws / a Augnablike tala eg moote eirnre Þiood og Kongarijke / til ad uppræta og nidurbriota og ad þor diarþa þad / eñ ef su Þiood / snijr sier pra siñe Illsku / þirer hvør ia eg heþe talad a mote henne / þa skal mig idra þess Illa / sem eg hugda ad giøra þeim. Og snarlega tala eg um̄ eina Þiood z Kongsrijke / þad eg vilie uppbiggia og groodursetia þad / eñ ef þad giører illa þirer mijnū Augū / so ad þad hlijder ecke minne Raust / þa skal mig z eirneñ angra þ hid Gooda / sem eg haþde þirer heited þeim ad giøra. so seig nu til þeirra i Juda / og Bor garmanna Jerusalem / eg tilbij eina Olucku / og heþe eirn Hug ar-Þanka a moote idur. I øllum þessū Ordū / heire eg ad Mein ing Ieremie er su / ad GVd kuñe og vilte straþþa Mañeñ þirer giør dar Sinder / og þad sie honum eins hægt og Leir-Smidnum ad fara med hañs Verk-Efne / epter þvi sem hañ vill / eñ ecke ad hañ burt-kaste Mañenum / edur utskurde hañ til Daudans / adur eñ hañ nock ud Illt giører. Sama er og Meining St. Pals. Hvad er þetta þu seiger? Hvør þær hanns Vilia mootstaded? Seiger nockud

Leirkiered

Leirkiered? It./heፀur Madurenn nockud ad klaga/ þo Gud haፀe lided Kier Reidennar med mikiellre Þolenmæde/þangad til/ þeir uppfilltu Mæling Sindanna/ z iፀergiæፀe þa siþdann i fraleitt Sinne/ epter sijnum Riettፀerdugum Doome og Forþienan þeirra Sinda/ ad ፀireꝛstedre þeirra Hardwd/allt til Enda. Hann ፀorherder ad sønnu/ hvorn hann vill/ enn augvann vill hann ፀorherda/ nema þann sem med sijnu Forstockudu Hiarta saፀnar sier Reide/ a Deige Reidennar/ etc. Og hann epter Alvitsku sinne þecker ad ei mune frambodna Nad þiggiu/þvi ecke heፀur Gud burtkastad sijnu Foolke/ þvi er hann ፀirre þeckte/ seiger S. Pall. Rom. 11. Eckert talade Gud umm Pharaonis Forherding vid Moisen/ firr enn hann haፀde þverneitad/ad lata hanns Foolk laust/ med miklum Oፀsa. Gud Forherder ad sønnu aungvann af sialፀum sier til/ og alldrei er hann Ordsøk til Sindarenn ar/ helldur svo sem ad stendur umm Iፀersetukonurnar i Egiptalande/ ad þær hafe Lijፀgad Børn þeirra Ebresku/ aፀ þvi þær deiddu þau ecke/ so ፀorherder og Gud þa er tapast med þvi moote/ ad hann gieፀur þeim ei framar sijna Nad sem hann haፀa leinge Foraktad/og kastar ei Perlum firer þaug Svijn er hann þecker/ ad ei mune Vpprijsa ur Leirvelltunne. So heፀur nu Gud ecke meire Skulld i Mannsins Dauda/ enn i øllu þessu/ og þad er fiærre hanns o-utseigianlegre Giæsku/ ad hann skillde fra eilijፀu haፀa asett Mannsins Tøpun.

O hvad vil eg nu hier umm ፀramar tala/ mier næger þad/ Ad sa s truer a Sonenn/hann mun ecke Daudann smacka ad eiliፀu.

Og af þvi mijn Sindug Augu formirkvast ad horfa i þessa Birtu/ þa vil eg Alikta þetta Tal med S. Pauls Ordum/ Rom. 11. O hvijlijk Dijpt Audæፀanna z Guds Speke/ hvad oransakanleg er eru hanns Doomar/ z o-uppፀetanleger hanns Veiger/ hvør

hefur þeckt Sinne DRottens? Eda hvør hefur hanns Raadgiafe vered? Eda hvør hefur hønum fyrre giefed/ so hønũ kunne ad gefast? Þviad af hønum z fyrer hann/ z j hønũ eru aller Hluter. Hønum sie Dyrd ad Eilijfu/ AMEN.

FRamar skijrer vor Texte fra þvi hvørsu þessu Lijkenu hafe hattad vered/ med þessum Ordum/ og hañ giørde hañ epter siñe Mind. Ordeñ eru tekeñ af Gen. 1. þar so stendr/ Gud skapade Mannen epter sinne Mind: epter sinne Mind skapade hann þaug/ Karlmann z Kvenn mann. Hvad ei er so ad skilia/ ad Guds Mind sie eins z Mañsins ytre Asijnd/ og þar er of langt fra/ þvi Madureñ er sijnelegur Mañlegũ Augũ/ Gud kann eingenn ad sia/ z lifa/ Madureñ er Holld/ eñ Gud er eirn Ande Ioh. 4. enn Ande hefur hvørke Holld nie Bein. Dijranna Lijkame og Mañsins Lijkame er af sama Efne / bader eru þeir af Jørdu mindader/ þott þesse sie kostulegre / þa verdur hañ eins aptur ad Jørdu / eñ Guds Dijrdleg VERA / a eckert skillt þar vid/ Helldur var su Guds Mind i Mañenum mest iñefaleñ i Sælareñar Krøptum/ z Atgiørfe Lijkamans/ þo ecke svo/ ad Madureñ hafe vered soddañ Mind Guds/ svo sem hañs Eingieteñ Sonur/ hvør ad er Lioome Fødursins Dijrdar z Jmind hans Guddomlegrar Veru Heb. 1. og Mind hins osijnelega Guds/ Kol. 1. Helldr hafde Madureñ i Heilagleikanum skapadur/ nockra Lijking/ og hana mi og kostulega af øllum eigeñlegleikum Guddomsins / hvørrar allra minñstu epterleifar/ ad eñ nu sijna sig i Mañlegre Natturu / þo þad sie ecke

sie ecke nema Skugge þar af/og ecke lijkara sialfu sier/ en eitt Lijk/ er Manssins lifande Asijnd. Salen var lijk Gude i skarpvitsk unne. Þegar Moises fer ad bevijsa ad þad hafe vered allt harla gott/ s Gud hafde skapad / Gen. 2. þa seiger hann þar/ Þegar Gud hafde skapad af Jordu oll Dijr Akursins og alla Fugla Himens/ þa leidde Gud þaug til Mannsins ad hann ne fnde sierhvort af þeim/ so ad hvad helldst s ad Madurenn ka llade sierhvoria lifande Sal/ þad skillde hun heita. Satt er þ S. Pall sagde/ Act. 14. Gud hefur alldrei lated sialfann sig vera man Vitnesburdar. Þo Gud giorde alla Hlute vel / og þeir være i sialfum sier gooder firer utan Adams Sogn/ þa villde han Maduren skillde bera hier Vitne um / stæd hvad kiæra Gud hefur sijna Dijrd/ s eingen ma fra honu taka/ stæd hier Augliosa Guds mind i Mañenu/ en ecke Gud sialfan/ stæd eina ifermæta ska rpvitra Skiepnu/ en þo ecke Alvitra/ þad sm Gud giorde epter sijnu Almætte/ þad nefnde Adam epter sine Skinseme / GUD Skapade Edle allra þeirra/ Adam innebatt alla þess Þijdingu i einu Orde.

Mikell Munr er a mille þss ad giora eitt Meistrasticke/ z ad seig ia sijdan hvorneg þad er giort/ en ef þ hefur nockra Iferburde/ þa kan þad þo eingen ad seigia/nema han hafe nockra Grilling til þess Hugvits/ af hvoriu þad er i firstune giort / þo mu sie meire Munur mille Adams z Guds/ þvi a millum Skaparans z Skiepnunnar/ kan ei ad hugsast nockur Mæling/ þa sia Mest þo Guds Mind i Adam af þessu/ þar Gud skapade/en Adam skiniade/ so ad Adams Skinseme er eckert anad en Innsigles Merke/ hinnar almattugu Speke.

O HErra GUD/þegar eg nu daudlegur Madur under Sindena felldur/ fer ad virda firer mier/ Guds almattugs skapadar Skiepnr og þeirra Natturu / þegar eg sie ad eirn Steirn dettur ur Lopte / a

Jørdu nidur/ eñ eg get ecke sagt firer vÿst/ hvørneñ þad tilkiemur/ þegar eg sie Siooeñ falla a ~~þrem~~ Stundum ad Jørduñe / og þra heñe a ødrum ~~þrem~~/ z ad hañ mÿnkar og vex tvisvar a hvørium Mænude/ eñ eg giet ecke sagt Ordsøkena þar til / og aungvañ veigeñ so bevÿsad/ ad añar sem er jaþn higgeñ eda ecke þramar/ giete mier ecke jafnlÿklegt moote sagt/ þa sie eg hvad eg heþe mist i Adam sem alla Hlute neþnde epter þeirra Edle og Nætturu/ so Gud sem þa haþde skapad fañ eckert ad. Hvad skal eg seigia Sindugur Madur/ alla Hlute heþur miñ Gud giørt vel og ræded ur O'efnunum/ eg miste i Adam þeckingu hañs skapadra Skiepna/ eñ hañ hefur giefed mier aptur i þeim ødrum Adam þeckingu Himneskra Hluta/ þvi hefur hañ ei openberad mier i Skrifteñe/ hulda Hlute Nætturuñar/ sem kiñe ad gledia mÿna Forvitne/ helldur Veg til Sæluhialpareñar / sem endurbæte mitt Sindumspillta Edle. Gud giorer eins og eirn þorsiall Regent, hañ hilur arcana Imperii. Eþ Boondeñ visse hvad Kongureñ hugsade/ þa villde hañ og vera Kongur/ eñ þvi er hañs Hiarta oransakañlegt/ Prov. Ad hañ skule læra ad hlÿda / enn vita ecke aþ ad stoorna/ svo lætur Gud Nætturuñar Leindardooma/ vera hulda firer mier / svo eg skule heidra hañ i þvi eg skil/ eñ undrast iþer hañs Vitsku/ i þvi eg skil ecke/ þvi eþ eg þeckte alla Nætturuna i giegnū/ munda eg verda eins z Talsmadur þeirra i Schytia/ sagde um̄ Alexandrum / ad þa hañ hiellde bæde austrenu og vestrenu/ munde hañ vilia vita hvar Guddoomsins Lioome bigge / og ecke er mier ad ætla til ad eg munde betre verda/ i Spilling þssrar Nætturu/ helldur eñ Eva var i heñar uppruna Sælu / þvi hun sa ad Tried var gott til Skilnings/ og þess vegna girntest hun.

Miked haglega hefur Gud miñ giørt / ad hañ straffade Forvitne hins Illa/ mz Vanþecking þess Gooda/ þvi sÿdañ Madureñ vard

Vondur

Bondur/ þa munde hañ hafa brukad Skilning goodra Nluta Gude til Foraktis/ og sialfum sier til eilijfrar Topunar / nema Gud hefde ſamed Forvitnena med Fafrædum. So hefur hañ kient mier af miñe fávitſku/ ad gofga hañs Alvitſku/ og af þvi ad eg eckert ſkil / af Natturlegum Nlutũ framar eñ honum kañ ad vera til Dyrdar/ ad ottaſt hañ allra Nluta Skapara/ſem jafnvel ſijna miñſtu Skiep nu/ kañ ad læta verda mier til Fordiorfunarhøn/ um ſie Lof/ Dyrd og Neidur ad Eilijfu.

GUD vor GUD hañ er O-DAUdlegur/ Paulus kallar hann Odaudlegañ og alleina Vijſañ / og ſialfur Sonureñ ſem er i Fødſins Skaute/ hañ utmælar ſitt og Fødurſins Lijf a þeſſañ Natt / Ioh. 6 ſo ſ̃ mig ſende hiñ lifande Fader/ſo life eg ꝥ Fødurenn/ ecke einaſta er hañ lifande og O-daudlegur / helldur ſialft Lijfed/ og firer hañ lifer allt þad ſem Lijfs Anda med ſier hefur/ÞUI i honum erum vier/ lifum vier og hrærunſt vier.

Svo er Gude Lijfed eigenlegt z Jñlijfad/ ad þegar hañ vill þa Nlute/ ſem hin meſta Magt aliggur/ ſtadfeſta vid Dyrd ſiñar Nætignar/ þa hefur hañ eckert dyrara Sære/ eñ vid ſitt Lijf ſeigiande/ Svo ſañarlega ſem eg life. Adam gaf øllum Nlutum Nafn ept er þeirra Tegund og Edle / eñ Gude gat hañ ecke Nafn giefed/ ꝥ var honum ofhætt/ Lijfed vard ſialft ad nefna ſig einu Odaudlegu Nafne/ og med Lijfſins Gloofu hefur Gud Dyrdareñar/ utmælad ſijna Dyrd/ kallande ſig Iehova/ þad er hañs Nafn/ Sa ſem er/ og Sa ſem var/ og ſa ſem koma mun : Eilijfur / Ævarande / Upphaf allra Nluta an Upphafs / Ender allra Nluta firer utañ Enda. Eñ þo nu Adam være Odaudlegu Lijfe ſkapadur/ þa var þad Lijf þo ecke ſo fullkomed/helldur þeſſ eptermind / og ſo

 lijkt

lÿkt Gude sem Skuggeñ er Lÿkamanum/ þad sem Gud var aþ sialþ um si'/ þvilÿkur var Adam af Nꝛad. Gud var Odaudlegur fir er utañ Fortak/ eñ Adam med þvi Fororde ad hañ æte ei af Trienu/ Gud hafde Likel Lÿfsins og Daudans/ eñ Adam komst ad þeim sÿd are med ologlegu moote/ z lauk upp Daudans Porte/ firer ollū Moñū sem fædast i þeñañ Heim / þar iñe hañ læste sig og þa/ eñ gat sÿdañ sialfur ei upp aptur loked/ heþde og þar med ollu sÿnu Nike/ eiléþ-lega iñebirgdur vered/nema hiñ same z heilage sem hefur Daudans Likel/ heþde uppløked so eingenn apturlæte/ og aptur læted so eingeñ upplike/ Apoc. 3. Eñ til þess var ecke Adam aþ Gude gi-ørdur/ sem ædur er sagt. Eckert þurþte hañ ad hrædast/ heþde hñ Vardveitt Guds Bodord/ þar var eingeñ Hlutur i ollu Nattur uñar Rÿke sem honum kiñe ad granda/ utañ alleina þad Forbodna Epled/ sem þo var ecke banvænt i sialfu sier / helldur vard firer Bod ordsins Ifertrodslu saker.

O HErra GVd/ hvor sem nu athugar allar Naskasemder þessa auma Lÿþs/ og aþ hvad litlu Tilefne ein Mañeskia kañ ut aþ ad vellta / hañ sier hvad miklu vier hofum i Adam tapad. Þad sama sem Neidarslaged giorde Æsculapio , þad giorde eitt Haar Tabio , Ogneñ i Berinu salgads Anacreonti, eins hægt z Galgiñ Haman. Comado aþ þvi hañ villde deia/ og einsamall Leide til Lÿþsins/ var honum Ordsok til Daudans. Baptista Mirandulus af þvi hann þeinkte hañ være daudur an Sootar /an Sverds/an Eiturs / eau Ellds edur Vatns elldungis o'skaddadur/ alleinasta þar aþ/ad hañ meinte hañ være i Hel stungeñ/ og nockrer hafa af Hrædslu/ z sum er þar i moot aþ Fagnade daed/ svo ad þetta auma Lÿþ/þoler hvorke Heitt nie Kalldt/ eñ eingeñ Kraptur Natturuñar var so sterkur/ allt þar til GVd bolvade Jordeñe i siñe heiptar Bræde / ad hañ kiñe

Adams

Adams Lýþe ad farga utan Vanbrukun Friviliaus/ hvoria GUd hafde ecke skapad/ helldur Madurenn sialfū sier tilbued/ þirer Slægd Diofulsens afvega leiddur. Um Mannsins Heilagleika/ hofum vier adur þirre nockud heirt/ og þarf ecke hier aptur ad i-þreka/ Ste Pall utskijrer þad med faum Ordum/ þegar hann setur Skapnad hins þirsta Manns/ so sem þirer Speigel Endurnijungarennar/ Eph. 4. seigiande. Iklædest einū nijū Manne/ sem epter GUde er skapadur i Riettlæte/ z Heilagleika Sannleikans.

Og svo sem ad Saalenn Mannsins var i firstu skopud i allann maata Gude lijk og giorvuleg i sijnu Lage/ svo var og Lijkamenn ad þvi skape prijdelegur. Jeg vil ei tala um Voxt og Afl/ eige um Lijkamans Fegurd z Fliootleika/ um hvort ad Skriftenn ecke so utþrickelega greiner/ þo er þad vijst ad þad heþur allt vered i kostulegasta Maata/ z þott ad Gud sie eirn Ande og haþe hvorke Holld nie Bein / sem Endurlausnarenn seiger/ Ioh. 4. Þa er þad so Audvitad/ ad Adams Lijkame heþur i ollum simleika og Fullkomnan haft/ nockra Lijking vid eirn Anda og hanns eigennlegleika. Jeg vil i þetta sinn einasta tala um þad sem Skriþtenn utþrickelega seiger / og oss þienar til ad þeckia vora Eimd og Armood/ sem vier erum i þallner.

Þaug voru bæde Nakenn Adam og Eva og hofdu ecke Ordsok ad skammast sijn seiger Skriþtenn/ Gen. 2. So var Adams Lijkame prijdelegur og Vegsamlegur/ ad hanns Skapnadur var hanns mesta Skart/ z hann var einskis þurþe/ Sindenn þærde Bligdunena/ Sindenn færde Þorþena inn i Heimenn. Ad sonnu er Þorþenn eingenn Sind i sialþre sier/ so sem nu stendur/ enn þo er hun Sindarennar Merke/ Bligdunenn er og eirn Ofullkomlegleike/ og ecke atte hun heima i Heilagleikans Stande/ enn sijdann Sindenn kom inn i Heimenn/ þa heþur hun þo odlast Miskun hia Monnunum/ firer Samvitsku þeirra eigenn Ofull-

Ofullkomlegleika/ ſvo hun er nu Digdaña Førunautur/og hilur og i burt tekur margar Sinder. HErra GVD/ Adam var als⸗ nakeñ/og þo var hañ rÿkare eñ hvør eirn hañs Nidia / ã ad þædſt heþur i þeñañ Heim ad þeim ſÿdara Adam undañteknum/ hvørium allt Vald er giefed bæde a Himne og Jørdu/ Matt. 8. þo vill eirn Sindugur Ormur hrooſa ſiñe Magt og niklum Ríkdoome/ i Yfferlæte og Ofmetnade Klædnadarens/ og eirn Veralldar Vitring⸗ ur ſtærer ſig af Narrũ hiñ“ Heimſkuſtu Skiepnu/ vitũ vier ecke/ad all ur Klædnadur er Þurftar merke/ og til þeſſ ad Skÿla Skømeñe/ eñ ecke ad hrooſa Fegurdenne.

Adam ædur hañ iklæddeſt/ þa var hañ fullnogur ſialfum ſier / ad hañ fiver utañ Omak og Ahiggiu/ hafde allt þad hañ vilde Nen deñe tilrietta/eñ ſtrax ſem hañ hafde feinged af GVde Skiñkirtel⸗ enn / þa vard hañ ſvo volædur og þurftugur/ ad hann mætte neita ſijns Brauds i Sveita ſijns Andlites/ og næra ſig med Erfvide af Jørduñe/alla ſÿna Lÿfdaga. Eirn af þeim Gøm⸗ lu heþur ſagt/ ad þad ſie ei olÿkt ad eirn ſtære ſig af Klædnadenum/ og þad/ ef Þiofureñ hrooſade ſier af Snøruñe/ z þad er i Sañleika miøg lÿkt/ þvi eins og Snarañ er Þioofſens Þÿſlarfære og hañs Straff/ſvo er og þad Sindugs Mañs Plaaga/ ad ſveitaſt fiver þvi er hañ ſkal umvefia þeñañ veſæla Kropp/ og hañ ſkal ſlÿta einum Klædnade til ad faa añañ/og auſa þar vid alla ſÿna Daga/ ad hañ vante ecke ad vteloka Froſt z Kullda mð/fra Lÿkamanũ/ ſo verdz ſu Belidum urna vor Sindumſpillt Nattura alldrei uppfild/ þar til vier um ſÿder Lÿfs⸗blæuñe i⸗færder verdum/ z afklædunſt þvi Forgeinge lega/ til ad yferklædaſt Oforgeingelegleikanum. A þeñañ vorn Skada i Adams Falle/ uppakomeñ øllu Sindugu Hollde/ ja eirneig eñ hønum ſem bored hefur vorar Sinder/hreirn z Heilagur z Fraa ſkiles

skilen̄ Sindur unum/ min̄a oss Foten̄ er vier Daglega uppatøkum z afleggiū. Æ oz sinduga Men̄/ hvør mun frelsa oz fra Lykama þssa Dauda? Rom. 7. og þaug skømmudust siyn ecke/ seiger Skriften̄.
GVd DRotten̄ Allsheriar/ hver ed byr i þvi Lioose s̄ eingen̄ fær tilkomest/ han̄ er allur Vegsamlegur/ allur O-utseigian̄lega fagurt skijnande og liooma Guddomsens Hatignar/ fær svo eingenn Skilningur Þaunkum adkomed/ so sem han̄ er i sialfum sier/ svo ad Maduren̄ kan̄ ecke ad siaa han̄ og lifa/ Exo. 33. So var og eckert lioott a Adam/ og eckert ofullkomed/ Ordsøk til Bligdunarennar er alltyd einhvør Þurfda edur Aflæge sem ødru vysse biriar ad vera/ þad fin̄um vier i Daglegre Vm̄geingne/ þa oss hender þad eitthvort sem ecke soomer/ edur er i moote Veniu/ jafnvel þad ecke er Sind i si alfu sier/ so s̄ Fætækt/ Vanskapnadur/ O-forvarande Vyse/ og þvi um̄ lykt an̄ad/ en̄ þetta var eckert hia Adam/ Gud skapade hann riettann/ seiger Predikaren̄/ hvad adrer utleggia Frooman̄/ z er eins gott hvørtveggia/ Sinden̄ er Ordsøk til allrar Afmindunar/ og lioot leika. Og hefe eg so sagt idur fra B. G. og bevysad einfald lega/ ad Maduren̄ er i Ondverdu til Lyksins skapadur/ og i hvøriu þad Lyfed edur Guds Mind er in̄efalen̄.

Nu vilium vier fram̄veiges i HErrans Nafne/ giefa oss til ad heira hin̄ an̄an̄ Part vorrar Rædu / er eg i aundvørdu lofade um̄ ad tala/ epter þvi sem Gud DRotten̄ giefur oss Faung z fære a.

HOrunar Siner bera Vitne um̄ Skrakskap þeirra Forelldra/ nær þeir verda adspurder/ seiger hin̄ vyse/ Sap: 4. So er z Dauden̄ B. G. Elskl. Aller Men̄ hafa Vidbiood a hon̄ũ / og allre lifande Sælu er han̄ hrædelegur/ en̄ vilie Men̄

þara ad spiria epter hans Vppruna/ og leita ad hñs lioota Faderne/ þa mun hañ snarlega opeñbera Skoñ siña Forelldra/ ecke sijdur eñ Spottareñ Cham/ giørde fordum Daga vid Noah.

Vor Texte seiger oss lioosast þar fra med þessum Ordum.

Firer Diøfulsins Ofund er Daudeñ iñkomeñ i Heim eñ. Af Andskotanum z Øfundeñe/ er þetta Foostur kviknad i first uñe/ þvi giora þeir aller ylla sem kieña Gude hier uñ. Vel hefur Gud utmalad Natturu Dioøfulsins med hañs Nafne/ z kallad hñ Sathan/ þad er Andskote edur Mootstandare / allt þad Mootdrægt er / allt þad illt er/ allt hvad Omak/ Ervide/ Kvøl/ Pijnningu/ Hrell ing/ og Hugarængur/ Svida z Særende/ eikz bæde a Sælu z Lijkama/ utvortes og iñvortes/ þvi ollusamañ er hañ hin firsta Ordsok i/ og eirn vellande Bruñur og Vppsprettu-Auga af ollu þvi er Mañ eskiuna kañ ad Angra / og an hañs er eckert Illt þad Illt kallast / og med riettu heiter. Hañ sveik vora firstu Mooder i Paradijs/ sijdañ mættum vier aller Dauda deiia/ Gen. 4. Þess hafa aller heñar Epterkomendur golldet/ iñ til þessa Dags/ so sem Iob seiger/ i siñar Þoleñmædes Bokar Cap. 5. Þad var lagt a Mañeñ/ ad hñ skillde fædast til Eimdaña. Sathan mootstood Kain / ad hñ Hel-sloo siñ Broodur/ Gen. 4. Sathan liet ei Hlutlausañ Aaron/ þad hañ kastade Gullenu i Elldeñ. Hañ mootstood Israel/ so ad David telde Folked / 1. Paralip. 21. Hañ Aklagade Iob firer Gude/ Iob 1. Alldrei hefur Guds Fodurleg Giaska og Gruñlaus Miskunseme/ so uppvakest i hañs diupu Miskunar Idrum/ til ad giora nockra Merkelega Dæsemd/ þvi auma Mañkine til gooda/ ad Sathan hafe þar ei jafnsnart komeñ vered til ad mootstanda. Þegar Gud villde Eideleggia Cananita firer Hond Iosuæ/ þa kom hñ Acan til ad stela/ svo DRotteñ vard reidur Ios. 7. Þegar hin eilijfa

Miskunseme villde jnnleida sitt Foolk ur Herleidinguñe/ z laata aptur Uppbiggia Jerusalems Mustere / þa stood hañ Iosuæ hinum ypparsta Preste til hægre Handar/ ad motstanda honum Zach. 3.

Þegar vor Endurlausnare var i Heimeñ kореñ/ uppfillte hañ Niarfa Herodis med Foolsku til ad laata hañ mirda/Luc. 2. Og strax sem hañ inngieck i sitt H. Kieñemanns Embætte/ til ad Fcornfæra sialfum sier/ Gude til eins Sætleiks Ilms/ firer Follksins Sinder/ þa villde hañ koma sialfum Heilagleikanum til ad Sindga / og hvad skrifar Ioh. Apoc: 12. um Sathans Illskufulla Asokn/ a mote Guds Christelegre Kirkiu hier i Heime/ Drekeñ stood gagnvart Konuñe sem fæda atte/ so þa hun hafde fædt/ad hann uppæte hennar Son/ og hun fædde eirn Son sa ed fæda skillde allar Þiooder med Jarnvende / Enn Sveirnenn vard uppriktur til Guds og hans Hasætes/ og enn nu i Dag lætur hann ei af slijkre Illsku/hann er ofañ farenn/ hafande Bræde mikla/ þvi hann veit hann hefur stuttaun Tijma/ þvi seiger og Iohannes. Þegar Drekenn sa þad hann var utsnaradur a Jordena/ þa Ofsokte hann konuna sem Sveinbarned fædde/ z hann joos ur sijnum Munne Vatn/ so sm eitt Flioot/ svo hann dreckte henne i Vatnenu / eñ Jorden hialpade Konuñe/ þvi Jorden lauk upp sijnum Munne/ z svelgde Vatns-falled/ sm Dreken joos ur sijnum Munne/ hvar firer Drekenn vard reidur vid Konuna/ og hañ foor burt ad heia Strijd vid þa sem epter urdu af heñar Sæde/ z hafa Vitnesburd JEsu Christi.

Hvorier munu þeir vera Br: M. sem epter urdu af heñar Sæde

nema vier/ sem erū Epterleifar Guds CHRJSTne a þessū sijdustu og verstu Tijmum i þessum sijdustu Andvorpum Veralldar / oss lætur hañ ecke aþ ad offækia/ hann geingur i krijng s̄ grenianda Leon/ leitande ad þeim er hann þære uppsvelgt/ hann girnest ad sigta Guds Kornskieru sem añad Hveite/ so ad i Villu mættu leidast eþ skie kinne/ jaþnvel Utvallder. Hañ hrißsar Orded burt ur Mañ aña Hiørtum/ hañ utsender sijna Jllsku Anda um̄ Lofted/ vid hvør ia Guds Børn haþa ad beriast/ z i einu Orde ad seigia/ hann er hi nn mikle Dreke og gamle Høggormur/ sem kallast Dioþull og Andskote/ hvør ed alla Veralldar Krijngluna viller/ Apoc. 12. Þesse er hiñ Jllþwse Ar/ hvorium Sinduger Meñ giora svo ma rgt til þocknunar. O HErra Gud/ hvad skielþeleg er su Fæ siña Sindum spilltrar Natturu / þad Madureñ adhillest Dioþuleñ sem hañ hefur sviked/ eñ fraþælest Gud sem hañ heþur Endurleist/ kioosande svo Mirkred firer Liooſed/ Kvølena firer Sæluna/ Aþgruñ allrar Jllsku/ firer Uppspretttu alls hins gooda/ Eirn herfelegañ af skræmeslegañ Dioþul/ firer Drotteñ Dijrdareñar þegurstañ med al Mañaña Sona/ eilijþañ Þrældoom þ̄ eilijþt Herradæme / eilijþ añ Dauda þ̄ eilijþt Lijf / Belial firer CHristum / Himnarijke þ̄ Hel vijte/ z ad sijdustu Op og Tañagnijstran/ J þeim Pitte sem Rijkur aþ Ellde og Brennesteine/ Firer Gnoott Fagnadarens og glede legt Lijþerne/ til Guds Føddurs Hægre Handar.

Gud giæþe/ þad Børn Guds villdu vera so fiñud sijn a millum/ s̄ Andskotans Þioonustu Meñ eru vid hañ/ z elska þa er oss hata/ blessa þa er oss bolva/ giora þeim gott sem vid oss misgiora.

Allt þetta giora Sathans Þienarar vid hañ / ef ecke med Orde/ þa med

med Verke/ hvad ad er miklu verra. Ad elska Næungan̄ med Mun̄e z Tungu/ verdur margur til/ en̄ þeir ed þad giøre med Verke og San̄leika eru þærre/ en̄ þad kiemur þvert a mote þram̄ vid Diøfulen̄/ margur Formæler hønum og kallar han̄ vondan̄/ en̄ adhillest þo han̄s Verk/ hønum til stadstu Þoknunar/ af þvi þeir eru af Fødurnum Fianda/ so sem Endurlausnaren̄ sagde vid Phariseos/ og giøra Verk siins Føðurs/ en̄ þad biriade helldur ad vera svo s̄ Alexander Magnus sagde fordum vid Striidsman̄en̄/ er han̄ þormællte han̄s Ovin Dario/ eg skipade þier alldrei ad bølva hønum/ helldur ad striida a moote hønum. Andskotanum þarf ei ad formæla/ Gud hefur eitt sin̄ bølvad hønum/ þad mun a hønum hriina um̄ alla Eiliifd/ þvi þorde z ecke Høfud-Eingellen̄ Michael, Doom Hædungaren̄ar a ad leggia/ þa han̄ þrattade vid Diøfulen̄ um̄ Liikama Moisis, helldur sagde/ Gud straffe þig Sathan, Iudæ 2. Hvørt sama Orda Tiltæke brukar Iehova Eingell hins mikla RADs/ hia/ Zach. 3. En̄ ad mootstanda hønum med Trun̄e/ z Þolen̄modre Bæn/ og læta ei han̄s Verk/ sem er Sinden̄ Drottna i vorum Dauðlegū Liikama/ þad er Vilie Guds og vor Helgan. Og þetta er nu Faderne Daudans/ z af sliikum Upprunna er han̄ lifnadur/ sem Liife allra skapadra Skiepna under Sooluñe/ eider og fortærer. Mooduren̄ er af angvum Koste betre/ s̄ er OFVNDen̄/ þvi hun er Diøfulsins Dootter/ og þo han̄s Frilla/ i sliikre Bloodskøm̄ er þesse Afkiepna gieten̄/ og er þar firer eingen̄ Von ad Epled falle langt fra Eikeñe. Skriften̄ gefur OFundeñe þ Nafn/ ad hun kallar hana ILLT AUGA/ Nefnelega vor Endurlausnare kallar Ofundsiukan̄ Man̄/ RANGEIGDan̄/ su Liiking er miøg Agiæt sem allt þad han̄ talade.

Lÿkinde eru ad Diøfulsins Øfund hafe lited skocku Auga vid Adams Velgeingne i Paradis/ þegar hn̄ var sialfur utrekeñ af Himne. Sañlega er ecke hiñ Øfundsiuke heilskign. Þad er veikleike Sioonareñar / ad þegar eirn Hlutur færest afram/ synest sa s̄ kirr stendur færast aptur-a bak/ og so er hiñ Øfundsiuke/ þott honū falle eckert illt til/ og hañ life med somu Kiørum og hañ adur lifad hefur/ þa etur þad hañs Hiarta/ og meinar ad sier fare aptur/ ef nockrum fer fram. Margur hefur þar uñ talad/ hvør ad hafe vered hin firsta Synd / eñ þo þad sie ei Naudsinlegt ad vita/ þa veit eg ei hvad a moote er/ad þad hafe vered ØFUNDeñ/ eda hvad skillde hafa hrært Andskotañs Hiarta til ad vera Gude jafn? añad eñ þad / hn̄ sa Of-Sioonum ifer hañs O-utseigiañlegre Dyrd og Vegsemd. ØFUNDeñ er Mÿflugunū lÿk / hvørium samlÿkter eru Illsku-Andarner i Loptenu/ þær lifa og hafa sitt Foodur af añra Dyra Særs Aukum/ so hefur og ØFUNDeñ sitt Upphellde af añra Olucku/ allar goodar Dygder eru heñe gagnstædar/ og þær hvetia heñar Brodd / so sem Brÿned Stalhnÿfeñ / þvi seiger Predikareñ/ Cap. 4. Eg sa allt Ervide og alla kostgiæfne til ad giøra nockud/var ØFUNDeñe Underorped/. Hun er eirn Ovÿssa Vargur/ leitande hvar ed hun kañ epter þvi illa mæ fara/ og er ecke til Frids nema einhvor steite sig / sem Salomon seiger / z eins sem heñar Fader geingur uñ krÿng sem greniande Leon / Lietande ad þeim er hann fære Uppsvelgt/ svo sæker hun epter hvørs Mañs Fordiorfun/ og i ollu þessu hefur hun ecke svo miked Inde af þvi Illa/ so sem Plagu af þvi Gooda / þvi seiger og Salomon, Prov: 14. Ad ØFUNDenn sie Forrotnan Beinanna.

Þesser eru nu Forelldrar DAUDans/ eñ hañ er sialfur eitt þrÿhøfdad Skrÿmsle/ øll eru þaug Ognarleg/ eñ eitt firer utañ allañ

Mata

Mata/ þar er til NAtturlegur DAVDE / þar er DAVDE i SINDunum. Og þar er hiñ obarelege EILyfe DAVDE/ sem er Saalar og Lijfs herfelegustu Pijster / i o-wtseigianlegu Helvijtis Baale/ og Jstu Mirkrum/um allar Allder Allda.

Hiñ NAtturlege DAVDE/er adskilnadur þeirra Allrakiærustu Astvina SAALAR og LIJKAMA/ Ognarlegur er hañ i sialfum sier/ þvi þad hañ verdur GVds Bornum eirn sætur Svefn/ er ecke af sialfum honum/ helldur af Christi Heilsusamlegu Dauda. Dauden er allttjd samur vid sig og Sindareñar Verdlaun/ eñ þ hañ verdur þeim iñgangur til Lijfsens/ er ecke Sindareñar Verk/ helldur JEsu Forþienustu. Coloqvintides voru ramar og ecke Manna Matur i sialfum sier/so ad Spamañaña Born sogdu vid Elicæum, þar er Daude i Pottenum/ þu GVds Madur. Eñ þegar Spamaduren liet þa sæ þr Miøle ifer/þa urdu þær sættar/ 2. Reg. 4. og svo er um þetta/ Dauden er eirn Banvæn Drickur af sinne Natturu/ og eingeñ hefur wr hañs Kverkum Lijfs komest / nema þeir sem i giegnum hañ/ iñganga til Lijfsens/ eñ sijdañ ad þvi sæta Himna-Miøle/ þvi blessada Lijfsens Braude/ sem af Himnu er ofanncomed/ Ioh. 6. var kastad i Daudans Pitt/og þad nærde ad vella i Katle Helvijtiskra Kvala/ þa er Dauden orden ollu þeim/ sem a hañ trua/ ein Ambrosia, og O-daudleikans Drickur / so sem hañ sialfur seiger/ Ioh. 11. Eg em Vpprisann og Lijfed/ hver sem truer a mig/ hann mun lifa þott hann deie/ z þo seige eg/ ecke þad/ ad Dauden þurfe GVds Astvinum (helldur i sialfu sier) so hrædelegur ad vera/Jeg sie/ad hinu Hugprudu Koppum/og jafnvel Heidingium hefur þundest lijted þar til. Socrates var ad læra medañ hañ doo/ Augustus medañ hañ kvadde Konu sijna og sagde/

Lif vel

Lifs vel Lifvia og minnst ockar Hioonabands. Vespatianus med Gamanirdum/ Severus gleimde ei Rykesens Erindum a medan hann dóo/ z Galba riette Halsenn/ z mællte Heilræde med brædfeigum Mune/ seigiande/ Høgg/ ef pad er Lande og Lyðum gagnlegt/ Og valla er nockur Tilhneiging su/ ef hun er i sterkaralage / ad hun virde ei Daudann lytels. Elskann/ Hræslann/ Ærugirnden/ hafa morgum komed til ad deyja/ og þvi mun hann þa þurfa ad þikia GUds Børnum so Ottalegur/ þar hann er þeim Upphaf til hins sanna Lyfs.

Menn hrædast Daudann eins og Børnenn Vofurnar/ og hanns Filgiarar eru hønum langtum Hrædelegre/ su bleika Asyynd/ stirdur Lykame/ og Skilningarvitanna Formirkvan/ giøra Daudann Ognarlegann / og allra helldst Elskann til þess Daudlega Lyfs / og þeckingar leise epterkomande Alldar. Jeg efast um/ hvort Madur finnur meira til þa hann deir/ enn þa hann fædest/ Nu kann einginn af þvi ad seigia/ hvort hann leid nockurn Smarsauka/ þa hann kom i þennann Heim/ svo er ei helldur vyst/ ad þott nockur kiñe upp aptur ad ryfa/ ad hann kiñe ad seigia oss/ hvilykt þad sie ad deyja/ og einginn hefur þad sagt/ so vier vitum/ af øllum þeim/ sem fírer GUds Dasemdar Krapt/ eru wr Heliu leister. Sa sem deir med storre Epter-þreigingu/ og J hugann þeirra Hluta/ er hann hefur Jnde af/ z uner vid Hiarta synu/ hønum mun ei fallast meira þar um/ enn einum sem veittur er eitt Averke a medann Sáred er heitt. O hvad munu þeir þa / sem med Simeone hafa lited CHRJST DROTtens Tuarennar Augum/ z girnast ad leisast hiedann/ z vera med Christo/ hvad miklu betra er. Og þesse er hin firsta DAUDANS þyding. Su ONNur hanns Merking/ er miklu hættari/ miklu hrædelegri/ sem er hinn Andlege DAUDE/ edur Daudenn i Sindenne/ þad er vort gamla Vøggumein/ af hvøriu/ øll Armæda/ øll Olucka/ øll Ovinatta Hollds-
sens

sens og Andans/ z Meinbuger millū þess Gooda z Jlla framkoma. Ste Paull seiger/ 1. Tim. 5. Um Eckiuna þa i Girndum lifer/ ad hun sie lifande daud/ Sañlega þess vegna/ ad hun lifer i Girndunum. Eñ GUd Naade oss Auma/ hvad vilium vier seigia? hvør neñ erum vier a oss komner þa vier fædustum i þeñañ auma Heim? adur eñ GUd um-mindar vora Vanskøpun i Endurgietningar-Laugeñe/ med Heiløgum Anda/ er ecke svo? ad Mañsins Þankar eru Vonder / allt i fra Upphafe/ Gen. 8. Hofum vier ecke hina o-sedianlegu Girnd og Grædge til alls hins Jlla i Arf teked / hvør epter sýna Forelldra. Pall sýner oss þad i einum Speigle/ a O-endurfæddum Heidingium / Rom. 1. Hvýlýker vier mindum orded hafa/ hefde Gud oss ecke Endurfædt / med Vatne og Anda / seigande um þa er Gud hafde ifergiefed i fraleitt Siñe/ ad þeir hafe vered fuller alls Rangslætes/ Frillulifnadar/ Jllmensku / A-girndar /Vondsku/ fuller Naturs/ Manndraps/ Þrætu/ Svika/ Ohreinlinder/ Kvissamer/ Bakmaaluger/ Guds Forsmaanarar/ Haadgiarner/ Drambsamer/ Sialfhælner/ Jllt uppafinnande/ Forelldrunum Ohlýduger/ Skilningslauser/ Ohalldenn order/ Astlauser/ Osaattgiarner/ O-Miskunsamer. Þañeñ hefdum vier vered/ hefde Guds Riettlætes Reide skiled oss epter i þeire Grifiunne hvar eckert Vatn var inne. O hvad vorum vier þa betre eñ lifande Hræ/ þegar vier skridum ut af Lýfe vorrar Moodur i þeñañ Eimda Dal/ hvad sem af Holldenu er fædt / þad er HOlld/ seiger Endurlausnareñ Ioh. 3. Enn Holldlega siñadur ad vera/ er Daude/ seiger Ste. Pall Rom: 8. Og Holldsins Verk

eru openber/ seiger hañ/ Gal. 5. So sem er Nordoomur/ Frillu lifnadur/ Saurlijfe/ Lausung/ Skurdgoda Dijrkan/ Fiølkinge/ Fiandskapur/ Þrættan/ Kijf/ Reide/ Agreiningur/ Tvijdrægne/ Flockadrættur/ Hatur/ Mord/ Ofdrickia/ Ofæt.

Þesse eru vor Nætturlegu Lijfs Merke i Andlegañ Mata/ O hvad er þad añad eñ eitn skijlldur Daude/ þar þeir ed þetta fremia/ erfa ecke Guds Rijke/ seiger Postulen. Vier vitum þad Brædur mijner/ Umskurneñ var a fitte Døgum medal Endurgietningareñar/ so verda og nu vor Hiørtu Andlega i Skijrneñe umskoreñ/ þar þ seiger S. Pall hier um/ Col. 3. Þegar þier vorud dauder i idar Sindū/ firer ifferhud idar Hollds/ þa hefur hann (Gud) lifa nde giørt idur med hønum (Christo) firergiefande idur idar Sinder/ ad afmæadre þeirre Handskriftenne š mote idur var.

Svo doonum vier nu strax sem vier vorum komner i þeñañ Heim/ og þad Nætturlega Lijf færde oss til hins Andlega Dauda/ og svo sem Hveitekorned maa deyia i Jørdenne/ adr þ uppvex z Frioofgast 1. Cor. 15. Svo mættum vier Jardast med Christo JESV Sk JNNena i DAVDañ/ adur vier kiñū ad verda eitt lifande Hveitekorn i Guds Akre/ z eiga von a/ sijdarmeir ad fafnast i bindene hañs Barna/ og first vier vædduftum dauder i Sindunū/ þa mættum vier Sindeñe deyia/ adur eñ vier lifdū Gude/ so Gud odaudlegur kiñe i oss ad lifa/ ad vier værum ei framar Holldsins Skulldunautar/ þ vier skilldū epter þvi lifa/ z hlitum þar firer ad deyia/ Rom. 8

Ad søfiu er nu Børn G. elskl. bæde sa Nætturlege og Andlege Daude firer Sindena iñruñeñ til allra Mañа/ señ þo talar allra hellldst þesse vor Texte um hiñ eilijfa Dauda/ þad sijna oss þsse Ord.

Þeir

Þeir sem af hans (Dioful/ins) Hylsu eru/ þeir reina
han. Hvad alleinasta sẏnest um̃ þa talad vera/ sem ofan fara i Hel-
vẏte & Kvalernar/ þesse eru Þioonustulaun Satans, sem han̄ Endur
gieldur sẏnum Børnū med / og er ecke ad furda þott Sindum spillt
Nattura/ sæke epter þessu Hnosse. O GUD nade oss au-
ma og blinda / mier sẏnest Diøfullen̄ hin̄ slæge Høggormur/ Spile
eins vid þa er tapast & Skallden̄ dikta um̃ Solardootturena Circen,
hvør þeir seigia/ ad med føgrum Saungvum og listelegu Raddar-
lage/ locke Siofarendur til Hẏbẏla sin̄a/ hvar vera skule miked Af-
grun̄/ og diupaste Hafsvelgur/ sa er tortẏne og kollkaste þeim er nærre
koma/ og svo breiter han̄ MORGun-RODa-Sonuren̄ Esa. 14.
ad han̄ teiger Holld og Blood i Sindunum geted og fædt/ med Þẏf-
na Saungū/ Girnda og Lasta/ sm̃ fagurt læla i þeim Eirū/ er klæia
epter Ogiæfuñe/ giørande Samband vid Helvẏted & Sattmæla vid
Daudan̄. Ad þegar Eideleggingen̄ kiemur sm̃ aflad Vatns
Flood/ þad hun skule ecke næ til þeirra Esa. 28. Þar til þeir ko
ma æ nær og nær/ Og sa Steirnen̄ i Zion dettur iffer þa/ s̄ ann
ad Hreggvidre/ og burt soopar Lẏgenne og Traustenu / svo ad
þgar Vatnstraumar Fordiarfunarennar Fram̃ hia ganga/ munu
þeir af henne Fottrodner verda og lẏda svo Skipbrot a Sælu
siñe. Þan̄en̄ breiter hin̄ slæge Diøfull & Andskote vid þa s̄ lifa ad
Munudum sẏnum og dregur þa med sier i Dẏked sem vellur af
brennanda Ellde um̃ alla Eilẏfd/ Apoc. 19.
O Herra Gud vardveit þu øll þẏn Børn/ fra þm Oum̃rædelega og
Obærelega Helvẏtes & Kvala Ellde/ þetta Mirkraña Fangelse ka
llast i Skrifteñe sa añar Daude Apoc. 21. O HErra Gud/ er
ecke so/ ad allar lifande Siepnr fælast um̃fram̃ alla Hlute hin̄ Tẏm

anlega Dauda/og flÿa undan hønum/ þad mest verda kan med Segl um og Arum/ og þo varer han ecke nema eitt Augnablik / samt koÿ da Men so lÿtt hinum ødrum Dauda/ sem um alla Eilÿfd Eilÿfd ana mun alldrei Enda taka/ alldrei þrottna/ og alldrei nockur Noÿ lld edur Linun a verda. Ein Kallda hefur sÿna vi ssa Tÿma / Ein Joodsott geingur med Nrÿdum/ Tunglsÿken hag ar sier epter þess Mÿnkun og Vexte/ z allra Siukdooma almeneleg ur Bate er Dauden sa Lÿkamlege/ hvad grimer sem þeir eru/ en þad er ecke hin eilÿfa Helsoott/ i itstu Myrkrum / henar Ende er henar Vppbiriun/ og eins og anar Baugur/ hvar eingen Ende er a / so geingur hun um Krÿng/ an alls Enda/um alla Eilÿfd.

Þegar þu sier eirn beriast vid Ondena / svo han hefur aungvan Frid/ og hans Mattþrota Lÿkame / verdur svo lietter af Opraun Daudans/ ad han er ferdugur ad rÿfa af Reckiune / munde þier ei þikia slÿkt ifermaata mikel Harmkvæle/ skillde han þad lÿda um allar Allder/ z liggia þanen i eilÿfum Fiørbrotum. En þad er Hunang hia þeim Pÿslu / sem Iohannes talar um þa Fordæmdu / Apoc 14. seigiande/ ad þeir drecke af Vijne Guds brenande Reiþtar/ sem blandad er med Vijne i Root hans Reide/ z þeir munu kveliast med Ellde og Brenesteine/ i Augsÿn Heilagra Eingla/ og þir er Auglite Lambsins / og Reikuren þeirra Kvala mun uppstÿga um Allder Allda/ z þr hafa ecke hvÿlld Nott nie Dag/ s tilbed ed hafa Dÿred z þss Mind z Teikn þss Nafns motteked hafa.

Hvørge sia Men giør edur framar þad sterkasta Ofbod Helvÿtis Kvala/ en i vors Herra JEsu Christi saarasta Dauda Strÿde / han var su mikla Hetia/ Esaiæ 9. sem ber alla Hlute med Or de sijns Kraptar/ Heb. 1. i hvørium ad bioo øll Filling Guddoom

domsens Lijkamlega/ samt hertu so Daudans Bønd/ ad hans ble sſudu Sælu og Lykama/ ad hun vard hrigg allt i Daudann / enn hann sveittest Bloodenu/ svo hans Sveite vard eins ≈ Blood Nrwgur/ þær ed fiellu a Jørdena. Yfer hvøriu David særlega klagar/under hans Persoonu/ Psalm. 22. seigiande/ so sem annad Vatn em eg wt-helltur/ og øll mijn Bein eru i sundurskilen/ mitt Hiarta er i mijnum Lijkama s̃ brædnad Vax/ mijner Kraptar eru uppþornader sem ønnur Skurm/ mijn Tunga loder vid minn Goom/ og þu leggur mig i Daudans Dupt. Hafe han veinad af þvi/ hans Hialp var fiarlæg/ sem øllum lifande Skiepnum/ Hialp og Fulltinge veiter/ Hvad mun þa sæ giøra/ sem alldrei kunne sialfu sier ad hialpa/ hafe o-bæreleg Kvalana Ofraun/ geinged so in̄ ad hans Sælu/ sem Himen̄ ≈ Jørd skapad hafde af aungvu Efne. Hvørsu mun han̄ þa kveliast i þeim Loga/ sem ecke megnar ad auka einre Alenn vid sijna Leingd. Hafe Helvijte vered hønum svo heitt/ sem Helvijted hafde tilbued handa Diøflenum/ og øllum hans Arum/ hvad grim̄ur Kvalastadur mun þad þa verda þeim sem ecke riett giørde/ an̄ad en̄ forþiena Helvijte. Hafe hin̄ lifande GUds Sonur/ þurft med ENGJELS af Himnum/ til ad styrkia sig i þeim bitra GUds Reide-Ofne staddan̄/ hvad mun sa til giøra/ sem um̄ alla Eilijfd a ecke Von a nockre Huggun/ edur nockurn Veg/ til ad blijdka hin̄ stranga Doomara/ hvørs REJDE/ mun um̄ o-endan̄legar Allder Allda/ bren̄a allt til nedsta Helvijtis/ Hvar um̄ Iohannes so talar/ Apoc. 16. þad þeir nage sijnar Tungur wt af Ofraun/ og þeir laste GUd Himensins/ wt af

Kvalræde z Smrendū / z þeir idruduſt ecke af ſijnum Verkū. Þike þad o-bærelegt/ nær eirn pijneſt a Lÿkamanum / hvørſu mun þ þa o-bærelegt vera/ nær Lijf og Sæl til ſamans ſtanda i hiortu Bæ le. Ef Tilſiñing GVds Reide/ kañ ſo ſterk ad vera i einum Sinda ra/ ad hañ hefur ecke Frid i ſijnum Beinum/ ſo ſ David uṁ ſig talar/ þar Meñ eiga þo Von a GVds Nææd/ſem þærer i þañ mæla til Helvijtes/ og þadann apftur / 1. Sam. 2. Hvørſu o-lijdañleg mun þa verda hin Eilijfa GVds Reide/ ſem firer utañ alla vægdar Von/ mun ſmlga Fordæmdum Møñum/ og ecke aflæta. Eingeñ Pijna/ eingeñ Sott edur Saursauke/ kañ ſo mikill ad vera i þeſſum Heime/ ad GVds hlijda Andlit/ ſem firer Ibwd Andans/birteſt mæ dore Sælu/ ſo ſem i ødrum Speigle z Skugſioon/ fææ þad ecke ifer gnæft/ og eidt Sorgeñe og Smrendunum/þeim er Lÿkamanum til- falla. Eñ hvad er uṁ ſlijkt ad tala i þeim vellande Kvalaña Ofne/ þar ed ofan a o-bærelegar Piſter z Plagur/ ofan a Miñing Skama z Laſta/ofan a herþeleg^r Dioflaña Aſinder/ ofan a allſkonar iñbir des Hædungar Fordæmdra a mille/ ofan a ſkielfelegar Ognaner z bølvud Brigle/ er eckert añad ad hyra til/ eñ Guds grimdar Reide/ ſem tapadre Sælu ofbijdur øllū Ognum framar. O HErra GVd/ vert Nædugur/vert Nædugur i JEſu Nafne/ z forda øllū þeim er þig elſka vilia/ ad koma i þañ Kvalaſtad. Þu Sindugur Madur/ ſ heirer þetta/z þeinker þar til/ hvad ſærlega Fordæmdū mune ſvijda uṁ alla Eilijfd/þ^r þeir kveliaſt i þm bitra Ellde. Og hvad fegner þeir mundu vilia(ef þ ſkie kiñe) ad lijda alla Heims Olucku/ helldr ef þeir mættu uṁ eina Stund/leiſaſt wr Kvølunum. Lææt þier til Hug^r koma/þad þu Kroſſfeſter þitt Holld i Dag/ mz þſſ Girndū z Tilhn eigingū/ ſvo ei verder þu kaſtadur i þeñañ Ofn. Hugſa med þier a medañ þu ert ad læta epter Holldenu þeſſ Girnder ad rækia/ þa kañ

þa kan Gud þier / sem møgum ødrum ad fleia i Dijked sem vellur af Ellde og Brenneſteine/ hvar þier mun lÿtell Coſte og Stund-legt Epterlæte med eilÿfum Ellde Endurgialldaſt.

Skielþelegt er ad ſønu ad Tala og Nüra hier um/ en miklu ſkiel felegra er þ/ eilÿflega ad lÿda. Neþde hin Rÿke Mathakur ſied ſo vel pad Kvalāna Bad ſem hønū var tilbued/ ſo ſem þær ſkÿnande Kraſer/ er ſtoodu a hans Borde / munde han ecke øllū Stundū haþa ſvo gladlega geinged til Nautnar. En þu ō i DAG HEJRer GUDs Roddu i hans Orde/ lat þier þ ſagt vera/ad þu Hlijder Moisi z Spamønunum/ a medan þar er en þa Tÿme Nadarenar/ ſvo ad ei komer þu i þann Kvalaſtad. Hvar þra Gud Miſkunarenar Vardveite øll ſÿn Børn i JEſu Naþne.

Nu høfum vier þanen heirt hin anan Part vorrar Rædu / vilium þvi þramveiges giefa oſſ til hins **Pridia** /og han ſtuttlega ifer þara/epter þeirre Mæling ō hin eilÿþa Speke vill oſſ utbÿta.

VEl talade þordum Daga hinn Bleſſade Munnur/ med þa vel-lærdu Tunguna i Epterlÿkinguñe / um þan rÿka Sælgiæting / under Perſonu Abrahams, þar han ſagde/ a millum vor og idar / er miked Diup ſtadþeſt / þviad eitn Omælanlegur Miſmunur/ ma vera a midlum Eilÿþrar Sælu/ ſem øllum Guds Børnum er tilbwen þra Upphaþe Verallðar/ Og þeſſ vellanda Kvaladÿkes/ ſem þirerbued er Dioþlunum og øllū hanns Arum. Vor Texte talar a þenan Hatt/ um þa Dÿrdarſamlegu Viſt Utvalldra med Eilÿfum Gude.

Sæler

Saaler Riettlätra eru i Hende DRottens/ og eing eñ Pijna snerter þær. Ordeñ hafa stadfastañ Grundvoll i Guds Orde/ og eru tekeñ af Devteron: Bookar 33. CAP.

Hier talast alleina uñ Saalina/ i þessum Ordum/ sem er hiñ Ædre Nute Mañlegrar Natturu/ ecke i þierre Meiningu/ ad Lÿkameñ sie þar fra skileñ / helldur sokum þess / ad bæde Guds Ande i Devteronomio, sem og sa Guds Madur/ er Spekeñar Book hefur samañteked/ hvort þad helldur vered hefur Salomon edur nockur añar/ þeir toludu þesse Guds Ord a þeim Tÿmum sem Lÿkamarner sofa i Grofunum/ allt til hins sÿdasta Basunuñar Hlioms / þar sagt verdur/ **Rijsed upp þier daudu/ og komed til Domsins** þa nefnest hier alleina Saaleñ/ samt eru Lÿkamarner i Hende DRottens/ þvi oll vor Hofudhaar eru talenn / z eckert af þeim mun fargast an HERRans Vilia. So z brukar Skripteñ O-sialld añ Gloosu SALARekar/ til ad teikna þar med allañ Mañdomeñ/ sem er Saal og Lÿkama / til samans.

Þad seigest uñ Noa, ad Atta Saaler hafe vered i Orkiñe/ med honū/ þar s voru Atta MANNESKIVR/ z Salomon seiger/ Prov. 19. Ad Saal hins Hirdulausa mune Hungr lijda/ þvi kañ z þtta Orda Tilteke/ bæde Saal z Lÿkama/ ad iñefela i Hende DRottens. Eñ allra helldst/ þiena þsse Ord til ad nidurþagga / þeirra Maña frealeita Meining/ er ecke skamast sÿn ad trua þvi/ z odrū kienna/ ad Saalernar mune med Lÿkamanū utaf deyia/ z ad ecke sie Von þeirra Samfundar apfur. Þetta predikar hiñ vonde Diofull/ þ þm/ er alla sÿna Vnan hafa sett i Lÿkamlegū Munade/ skiliande ecke þ Epterkomanda/ hvorra GVd Magenn er/ hvorra Ending ad er

Topuneñ

Søpunenn/ og hvørra Dijrd er i þeirra Vanvirdu/ sem ad Jard neskt skinia/ Phil. 3. og þeir giøra sier glatt i Hiarta/ med hinne gomlu Saungvýsu Veralldarenñar Paþugla / seigiande/ Etum og Dreckum/ þvi a Morgun munum vier deija. Avi miñ GVd/ skillde þa þesse þijn Vegsamlega Mind/ strax wt af slokna/ þegar hun misser Samvist Lýkamans/ skillde þiñ Eingieteñ Sonur/ haþa dæed þirer þa Skiepnu/ sem ecke være þramar epter sijna Burtþor/ af þessare vesølu Heimsens Tialldbud? Skillder þu lata þa er þu all eina elskar/ SIJTA z GRAATA /z þola margar Hørmungar i Heimenū/ z þess eingeñ frekare Not haþa/ eñ eirn Vxe s eriar/eda eirn Hestur/ sem geingur þirer Milnu Malarans / skillder þu ecke launa Godu Gott/ og Illu Illt/ þramar eñ þad framkiemur i þessū Heime/ hvar være þa þitt Riettlæte? Miñ HERRA/ sem alla Veralldar Kringluna dæmer: þeir ed soddañ meina/ virdest mier lijtt skilie þañ Mismun/s er a mille Mañsens Anda z Fienadarins Anda/ um̄ Dýrañа Sæler sagde GVd/ Gen. 1. Framleide Jør denn liþande Sæler epter sinne Tegund/ eins um̄ Skridkvikindeñ/ Fuglana/ og Fiskana/ Læte Vøtnenn skrida Skridkvikinde/ liþande Sæler/ og Fuglar fliwge iþer Jørdunne / so skapade GVd stoora Hvalþiska/ og alla liþande Sæl s skrijdur / hvøria Vøtnenn skrijda lietu. Aþ hvørium Moisis Ordum eg eckert añad kañ ad ælikta/ eñ ad hvør eirn Hlutur framleide sier lýkt/ og þirst Jordeñ og Lopted/ eru eirn Lýkame/ þa er og so su Sæl/ sem þaug framleiddu Lýkamleg / og eirnrar Veru med þeim. Ja eirn Hølldlegur og Jardneskur Blær og Ande/ aþ Natturlegum Varma og Næringu tilbueñ/ og o-sijnelegur giørdur/ og af Lopte og Ellde

samantempradur / hvad ed Lopsins Miukleike þienar til ad medtaka Minder Hlutana / sem anad hvort Lykamen (med hvorium Anden þesse umgiefen er) pricker a han svo sem anad Zignet/ edur og utvortes sijnelegra Hluta / hvorra Asijnd af Skilningarvitunu medteken/ giører sijna Lijking i Skiepnunnar Anda/ og verkar tilhneiingarnar/ Otta/ Glede/ Girnd/ edur Leida/ epter þvi sem hvør Hlutur a vid sierhvoria lifande Sælu/epter hins alvitra Skapara Nagleguſtu Tempran. En Elldsins Fimleike stodar til Nræringana/ hvorium Liettleike Lopsins hlijder / og verdur hønum samferda um Sinar og Ædar/ til ad drijfa Limena til þeirra utriettinga/ sem Tilhneigingarnar biooda/ i Skinlausum Skiepnum/ ꝛ þesse Ande hefur sitt Fooſtur af þeim beſta Vøkva sem er i Lijkamanum / og þegar þan sama þrijtur/ eideſt og Anden/ svo sem anar Lijkame/ er ecke hefur sitt Vidurelde. Gras ed deir þa þad misser Vøkvan/ Sikurnar i sama Mata/ eins Nrækvikindenn / þvi þeirra Ande er eirn Lijkame/ þo ifermaata liettþær/ og til Nræringa hentugur/ samt verdur han þo ad umbreitaſt/ þvi han er ecke einþolld Vera / helldur samsettur af Elementunum. Þanen er ei Mansins Ande/ han a ecke skilldt vid nockud þad sem er under Soolune/ þvi i firſtu Skopun sioaum vier tvoþalldan Adgreindan Vppruna Andana/ þar Gud sagde um Dijren/ Framleide Jordenn/ Framleide Vøtnen alla Lifande Sal Gen. 1. En um Manen seiger han/ Gud Blies Lifande Anda i Mannsins Naser. Vm Mansins Lijkama stendur utþrickelega/ ad han hafe vered af Jurdu Mindadur/ en hvørge heirum vier þad/ ad han hafe teked Mansins Anda af nockru þvi er han giørt hafde / helldur ad han hafe sialfur inblased hønum Lijfed. Og hvar heirum vier i Skriftene/ ad nockur Hlutur sie kalladur Guds Son nema Adam, Luc. 3. Og Einglarner Iob. 38

Hvar fir,

Hvar firer ad jaфnvel Heidner Spekingar haфa sagt/ ad Sałeñ være eirn Blær aф Guds Anda/ og ad daudleger Meñ være aф Gudunum komner/ hvorra Meiningu/ eg sie ad S. Pall фærer sier til Malsbota/ Act: 17. talande a þeñañ Hatt/ i honum erum vier / liфu vier/ og hrærumst vier/ so sem Nockrer aф þeim Skalldum haфa sagt sem hiа ÿdur eru/ þad vier sieum hanns kins. Nu eф vier erum Guds ættar/ þa eigum vier ecke ad ætla ad þad sem Gudlegt er þad mune likt vera Gulle eda Silфre/ eda Steinum sem eru Manna þankar/ og þeirra Hagleigs Smijde.

þañeñ foor S. Pall ad bevijsa af Mañlegre Veru/ hvoria vier siaum/ Dijrd hins o'sijnelega Guds/ er vier siaum ecke. Eñ eg vil ut af hañs Ordum bevijsa Sałareñar O daudlegleika / þa hun burt fer aф Lijkamanū/ med þessu Moote / Ef Pall mootsetger ecke ad vier sieñ ætt hins Liфanda Guds/ og aф hanns Kine(med hvoriu hellst moote sem þad biriar ad skilia) hvorsu meigum vier þa dëia/ þvi so sem ad Dijranna Ande Deir af þvi hann er framgeingeñ aф forgeingelegum hlutum/ sem vier Daglega siaum ad firnast sīn añad Fat/ so mun vor ande alldrei Deia/ þvi vier erum hanns Kijns og aф honum Kveikter/ sīn bliфur uñ Æфe/ hinn same hvors Ar ad ecke þrotna/ Heb: 1. Og hia honum er eingenn Skugge nie Mind til Umbreitingar/ z þad sīn er ein liфande Sal i Dijrenu/ þad er Vostadur eirnrar liфande og skilnings fullrar Sałar i Mañenum/ hvor þegar ad eidest z umbreitest eins z i Kvikindenu aф Puriфdu þeirra Hluta/ er hañ þarф sier til Vidurhallds/ þa kañ hañ ei leingur Sałuñe ad hallda/ edur hun ad meddeila honum sijna Kraфta/ so deir Lijkameñ/ eñ Andeñ fer til DRottens sīn hañ gaф / edur Dioфulsins/ sem hañ Sveik/ so sem Skriftenn seiger/ Math. 25.

Og þesser munu vera i eilijfa Fortøpun/ eñ Riettlæter til Eilijfs Lijfs. Þesse er og Meining vors Texta/ þar hañ seiger / Ad

Smler Riettlætra sieu i Hende DROTTEns.

Eñ GUd Næde oss / hvør er Riettlæturꝛ eda hvør ma þad Nafn med riettu bera/ erū vier ecke aller sem sa Ohreineꝛ og vort Riettlæte svo sem Fat Bloodfalls siukrar Kvinnuꝛ Es. 64. So erū vier aumlega a oss komner/ ad vor bestu Verk Fordæma oss / og vier giet um ecke i Holldenu Gude þoknast sem biriar. Þegar vier hugd um ad lifa eirn Tijma Sindlausañ æfram/ ef vier litū a Bak aptur/ þegar hañ umlideñ er/ þa mætte oss hrilla þar vid/ svo ad vier birgdū vora Asioonu/ þviad so mørg Augnablik ē þar eru i/ so marg ur Sindañа Þirnebroddur stijngur vora Samvitsku/ þar firer er allt Høfuded siukt/ allt Hollded veikt / og fra Hvirfle og allt til Ilia/ ecke nema Saar/ Kaun/ Beniar/ og Þrote. Es. 1 Hvørier eru þa þesser/ hiner Riettlætu/ þad eru þeir sem siñ Skrwda hafa þveiged i Lambsins Bloode/ riettlætter firer hans Ræd / og ordner Erfingiar Eilijfs Lijfs epter Voneñe/ Hvøriū hann er af Gude giefenn til Riettlætes/ til Helgunar/ og til eilijfrar Sæluhialpar. O vor Fader og Fridar-Høfdinge / þu hefur Riettlætt Ranglætañ/ Frelsad Sindugañ / funded tapadañ/ Endurkeipt Herleiddañ/ Lætnad siukañ/ Vidriett falliñ/ og ur Dau dans Bendū z Fangelse Mirkrañа hefꝛ þiñ øflugꝛ Armꝛ utfrised oss z sett oss i þitt Rijke / til eilijfs Kongdoms/ z Kieñemañskapar. Vier stoodum i Saurugum Klædum firer Gude / og Andskot enn oss til hægre Handar/ Zach: 3. Enn þu hefur i-fært oss hvijtu Klæde hreinu/ og sett Coronu af Gulle a vor Høfud /

þad vier

þad vier skilldum i þijnu Rijke (hvar Riettlæted mun Drottna) kallast Kiennemenn hins hædsta z þioona þier i Riettlæte og Heilagleika æþennlega. SALER þeirra sem nu þaþeñ Riettlaater ordner eru/ seiger vor Texte, ad sieu J Hende DROTTEns og Þijnañ snerte þær ecke. Aller Guddoomsins Eigeñlegleikar eru i þessu Orde iñebundner / og er þar firer audvitad/ ad þeir sem i Hende DRottens eru/ þeir mune allrar Guddoomsins Farsælldar Nioota / þar Gud er allt i øllū/ og aller i hønum/ og þeir sia hann Auglite til Auglites/ z þeck ia hann/ svo sem þeir eru aþ hønum þeckter. Þad merker Guds Guddoomlega Forsioon Iob 12. Þar sa Guds Madur seiger/ ad J hanns Hende sie øll liþande Saal/ og allra mañа Ande/ Og David seiger/ Pſ. 95. J hañs Hende eru Filsne Jardareñar/ og Stirkleike Fiallaña eru hañs. Hvad kañ nu þañ ad vanta sem iñskriþadur er i slijkum Høndum? Þad þiker allvænt i þessum Heime/ ad vera eins Konungs edur Hofdingia Son/ og virdest lijklegast/ sem og er/ad sa hiñ same mune sia sijnu Barne ꝥ hinu besta/ Eñ þo er allt Holld Hei/ og allur þess Heilagleike svo sem Bloomstur Akursins/ Grased visnade og fiell þviad Ande DRottens blies a ꝥ/Es.40 sañarlega er Foolked Hei/Grased uppþornade z Bloomstred fiell/ enn Ord DRottens varer Eilijþlega.

O hvad lijtel er Mañaña Forsioon/ firer sier og sijnum/ hvad rækeleg og Ahiggiu mikel sem hun er? ꝥ heiter so ſ Iac. seig᷑ Cap. 4. J Dag z a Morgun vilium vier þerdast i þeñan Stad/ og vera þar eitt Ar/ Hondla og Abakast / enn vier vitum ecke hvad a

Morgun mune verda/ þui vort Lijf er eirn Reikur sem siest um̃ skam̃a Stund/ og hiadnar sijdann. En̄ sa sem med Christi Dyrmæta Bloode/ er eitt sin̄ in̄skrifadur / i þ Himneska Jeru salem Borgar Registr/ þarf aungvu soddan̄ ad kuijda/ so s̄ þ geingr i Dag svo veit han̄ þad geingur um̃ alla Eilijfo/ þui han̄ er i hans Hønd um teiknadur/ sem þ eilijfa Dyrdar Rijked hefur tilbued / fra Upphafe Veralldaren̄ar/ so vijk nu fra mier/ þu auma Sorg og Armæda Tijman̄legra Hluta / þu sem allðrei lofar einum ohuitū ad lifa/ um̃ eitt augnablik / þu sijner einum eirn sterkan̄ Kastala / og þa þu hefur hønum þangad upplifft / þa fin̄ur han̄ first ad han̄ stendur a þui heala/ eg vil una mier vid þa Sælu Von og Dijrdar Auglijsingu hins mikla Guds/ hvørs Auga ecke sifiar / svo eg þurfe ad sia firer han̄/ og han̄ sofnar ecke / svo eg þurfe ærla upp ad standa og vaka/ helldur mun hn̄ ad mier sætlega ut af sofnudum i hn̄s Fadme / og mijn̄ Anda i hans Heiløgu Hondur befoludū giefa mier ad eta Braud i Guds Rijke/ med sier af sijnu Borde/ hvar ei þarf ad vin̄a nie spin̄a/ ei ad safna nie saman̄draga/ þar er eingen̄ Omen̄ska/ og þo eckert Ervide/ þar er eingen̄ Girnd / en̄ þo allra Girnda Sadning/ sialfur Gud var Ender allra vorra Girnda/ hvørs Sætleika/ hvørs Fegurdar/ hvørs Nalægdar/ og iffer allan̄ uppþeinkian̄legan̄ Mæta/ Ununarsamlegrar Ibudar / vier mun̄ū æn enda niota/ han̄ lofa æn Leida /han̄ elska æn þreitingar/ og hønū einū þiona/æn nockurs an̄ars Hlutar Epterlaungunar / Og þegar hin̄ hrædelega Hofud Eingelsins Basuna giellur ifer allre Verølldu / en̄ hin̄er Ogudlegu taka ad seigia/ Fiøllunum hilied oss/ z Hals unum þrinied iffer oss/ þa erū vier full ørugger þar vier erū teiknader i hans Hondum / Hvørs ad er stirkleike Fiallanna / og vegur Halsana æ eina Vigt. Þetta Orda Tiltake merker z Dijrdarfull-

rdarfullt Almætte hins lifanda Guds/ Moiſes kallar þad/ Devt. 4. Hina ſterku Hönd Guds og utrettann Armlegg med miklum Undrunū/ Hvør vill þa prijſa oſs af hanns Hende? Ioh. 10. Hvør vill æſaka Guds Utvallda? Hvør vill Aflvana giøra hañs ſterku Hönd/ ſm̄ innelikur Siafar Hafed i ſijnum Knefa? Hvar eru Hermeñ? Hvar er Oflijande Magt Veralldar? Hvar eru margar Þuſunder Þuſunda? Hier er DRottenn ſterkur og mattugur i Strijde/ hier er hiñ øfluge/ Ef. 9. Hier er Egiptalands Ofte/ hier er Senacheribs Sigurvegare / hier er Benadats bans z þad ſm̄ allt þetta langt yfergnæfer/ ad hier er DAVDans DAVde og Helvijtis Ofifian/ heir er hiñ ſterke Hervoptnade ſem Belial hefur rænt ſijnum Herklædum z hañs Vopnum/ a hvør hañ treiſte og hefur Herleidinguna ad Herfange teked.

Fagurt hefur vered fordum Daga ad lijta þa hiner Roomverſku Kappar brunudu fram̄ i ſkijnande Klædum/ i Sigurkierruñe/ z Hertugar þeirra Ovina voru dregner epter þeim/ eñ allt Folk æpte Sigur Op hönum til Heidurs/ er uñed hafde. Eñ hvad forakanlegt mun þad vera / hia þeirre Dijrdlegu Sigur-hrooſan Þegar Mannſins Sonur kiemur i Skijium Himens/ þa hinn Fegurſte medal Mannaña Sona/ frambrunar af Fijlabeins Hölleñe/ i Dijrdarfullre Hatign ſiñar fegurdar Prijde/ þa hañ mun afhenda Rijked Gude og Fødur/ z afmaa øll Hofdindia Dæme og Valldsſtietter og allann Krapt. Leggiande ad ſijduſtu alla ſijna Ovine til Skara Foota ſinna/ Og allra ſijdaſt Daudann hinn ſeinaſta Ovin.

Elldur

Elldur mun brenna þirer hans Auglite/ i hvøriu Himnarner munu forganga med Stoor-Brestum/og Høfudskiepnurnar aþ Hita br adna/og kringum hann/ mun geisa eitt hrædelegt Stormvidre/ Otal Legion, þff Himneska Herskara/mun umhverþis hn þagurt skijna/ hans Klæde munu verda sem Sooleñ/ og hans Hofud þusundsinnum biartara/ eñ þeir Geislar/ er hun fra sier giefur. Med skielfelegum Hofud-Engielsens Lwdur / mun hann kalla Lifendur og Dauda i Lopted/ upp til moots vid sig/ og Jordenn mun i sundur-renna þirer hns Ognan. Enn hanns Heiløgu Þusunder munu æpa med ste rklegre Røddu/ so s mikillra Vatnsstrauma/ z so s nockurs konar øflugrar Þrumu Allelu-ja/ þvi hann rijkte Drottenn GVd Almattugur: Allelu-ja. Heilsa og Vegsemd/ z Æra z Magt/ sie DRottne GVde vorum/ Apoc. 19. Mikil og þurdannleg eru þijn Verk/ DRottenn GVd Alltsmegtugur/ rietter og sannarleger eru þijner veiger / þu Konungur Heilagra/ Heilagur/ Heilagur/ Heilagur ertu DRottenn GVd ZEBAOTH. Himenn z Jord eru þull aþ Dijrd þinne. Nu er Heilsa z Frid ur/og Rijke z Mattur vors GVds/ z Vellde hanns Christs/ þvi Aklagare vorra Brædra er wtsnaradur / sa ed þa aklagade þirer GVde vorum Dag og Noott. Enn þeir haþa iþerunned þirer Lambsens Blood/ og þirer Orded hanns Vitnesburdar/ Og þeir haþa ecke elskad sitt Lijþ allt til Daudans/ þirer þad gl ediest þier Himnar/ og þier sem þar innebigged.

Hvad ununarsamlegt mun vera þetta ad heira/ z þad ad lijta/ þessa Guds hins Hædsta o-grijpanlega Almattes Tign ad skoda/og þillelega ad randsaka hans Dooma/ iþer Ogudlegum/ þar mun Lazarus lijta hin

lýta hiñ Rýka i Helvýte og Kvølunum. Betlehems Sma-Børn hvør asamt ødrum sem eru Utvallder aþ Moñum/ epterfilgia Lambenu hvørt þad fer/ munu sia Herodem, og hañs Bødla kveliast i þeim Loga. Þar mun David hid firsta sia sýna Villd a Ovinum sijnum. Þar munu Christi Pijslar-Vottar dæma hina Ogudlegu Týranna/ hvørra Reikur ad mun uppstijga um alla Eilijfd/ þvi skriþad er/ad þeir mune kveliast i Auglite Utvalldra z Heilagra Eingla/ þeir munu sia þeirra Pijsler/ eñ eckert þar til fiña/ þeir munu þ Augum lýta/z ecke Medaumkan hafa/ þad mun vera firer þeirra Sionū/eñ ecke þa snerta/þvi eingeñ Pijna snerter þa seiger vor Texte. Eñ þo er þad ecke hier med meint/ad Guds Utvaliñ Børn/haþa svofellda Skiemtan edur Inde aþ Pijslum Fordæmdra/ so sem erin Hefnegýrugur z Bloodþirstur Belials Sonur/ hefur i þessu Sindum spillta Hollde/ þa hann Kiæler sýna Heipt med annars Olucku/helldur aþ Fagnadar-fullre Forundran/ Guds Riettlatrar Alvitsku og Speke/hvørsu Riettker ad eru hanns Domar/ og sannarleger ad eru hanns Veiger/ af þrre iþermata Gledelegre Jhugan GUds Poleñmædes/ og hañs Elldheitu Miskunar Jdrá/ ad lýda hiñ OGudlega i sýnu Nadar Rýke/ til ad draga hñ til Jdrun"/med Rýkdeome hañs Langlundargeds/ z hñs O-raskanlega Riettlætes til ad endurgiallda þeim med Eilijfum Pijslum/ sem ecke haþa giørt Jdran Medañ Guds Rijke var nalægt. Eda hvad añad vill þesse Saungur Utvalldra i Himnenum? Riettvijser z sañarleger eru hañs Doomar/ þvi hann heþur Dæmt hina Miklu Hooru hvør ed þordiarþade Jørdena med sijnu Saurlijþe/og hann heþur þrelsad Blood sinna þienara aþ hennar Hende.

R Þessa

þetta fa Guds Atvallder ad skoda i hanns Almattes Hende/ hvøriu eckert er Gledelegra/eckert þarsælla / og eckert ununarsamlegra. EJA værum vier þar/ EJA værum vier þar.

Framar merk' þetta Ord i Skriptenne Vernd og Forsvar hinns Almattuga Guds yfer synum Bornum. Aller Heilager eru i hañs Hende/ seiger Moises, Devt: 33. Hezra i siñar Bookar 8 Cap. þa hañ hafde filgt sijnu Lide til Heimferdar fra Babilon/ seigest hann hafa skamast sijn ad bidia uñ Lids-Afla af Kongenū af þvi þeir hofdu adur sagt vid Kongenn / Hønd Drottens er yfer øllum þeim sem leita hanns til hins Gooda/ þad merker hanns Guddoomlega vernd og forsion firer øllum Aræsum/ enn hvad er uñ Vernd og forsvar ad Tala i Eilijfre Himna-Rijkes Dijrd/ þAR aller hanns Ovinerr eru til skarar hanns Foota lagder/ z sialfur Daudenn er Uppsvelgdur i Sigur. J þessu auma Lijfe jafnvel þo Guds sterkve Armleggur leide oss i þessum mirkvum Dal z Dauddans Skugga/ þa hliootum vier margar Offokner ad lijda/ Hollded/ Heimureñ og Diøfulleñ / læta oss ei Hlutlausa/ og vier høfuñ ecke vid Holld og Blood ad beriast (þ er Mañeskiur eins z vi' erū) helldur vid Jllsku Anda i Loptenu/ seiger Postuleñ/ þar firer ha fa og marger af þeim sen nu skijna i Himnaña Fegurd med Psalm vidum i þeirra Hondum/ vered deidder allañ Dag / og reiknader svo sem Sauder til Dræps ættlader. Eñ hvør vill nu æsaka þessa Guds Utvalda/Gud er sa sm̄ Riettlæter/ hvør vill Fordæma? Christur er sa sem dæenn er / Ja miklu framar Upp aptur risenn/og situr til Guds Fødurs Hægre Handar/ hvør vill þa nu

skilia fra

skilia þra KIÆRleika CHristi? Hormung edur Mootlæte/ Ofsokn edur Hungur/ Klædleise edur Hæske/ edur Sverd / Nei. Olldunges eckert af þessu/ og soddañ nefnest ecke a Lande lifande Mañe/ hvort ed flitur i Himneskre Miolk/og Hunange sem eru Nægdar Giæde Guds Hwss/ og Gnoott Fagnadarens/ og Gledelegt Lijþerne/ til Fødursins hægre Handar. Þvi eþ S. Pal þa hañ var eñ nu i Lijkama þessa Dauda / kuñe hvorke Daude nie Lijþ/ hvorke Ei ngell edur Høþdingiastiett/ edur Magt/ hvorke þad nalæga eda hid þiarlæga/ eige Hæd nie Dijpt / nie nockur oñur Skiepna/ ad ad skilia vid þann Kiærleika sem er i Drottne Jesu Christo.

Hvør vill þa þær hin Utvølldu Guds Børn þriþed aþ h͞is Hende siñ allareidu haþa iferuñed firer Lambsins Blood/ ꝛ setter eru til Bords med Abraham, Isaach ꝛ Iacob i Rijke Himnaña?

Kongureñ Philippus Macedo hiellt ad eingeñ Borg være so sterk ad eirn Klifiadur Asne med Gull/ kiñe ecke ad briootast iñ iþer heñ" Mwra. Eñ hvør vill kreinkia hina Himnesku Jerusalem med Gulle/ þa miklu Borg liþanda Guds / hvørrar Sool ꝛ Tungl hañ er sialþr/ hvørr" Mwrvegger eru glooade Iaspis/ꝛ hun sialþ klæra Gull einsꝛ skiært Glas. O Herra Gud/ hvør vill þæra mig uti eirn sterkañ stad/ og hvør vill flitia mig uti Edom/ sagde David, i Loþ Psalmenū 60. þegar hañ hæde hiñ mikla Bardaga moote Syris, ꝛ þad meigum vier seigia/ hvørra Hollð med S. Paule / ad aungva Hvýlld heþur/ helldur erum þiakader i øllu utvortis / med Strijde/ eñ invortes med Otta/ i þessare Ofridar utlegd.

Hvør mun leida oss ut i þad ørugga Vijge/ sem øllum þeim er ganga Hreinþerduglega/ giøra Riettlæted/ og tala Sañleikañ i

 sijnu

siinu Hiarta/ Ps: 15. Er tilbued a Guds Heilaga Fialle.
Ja/i þa Himnesku Edom/ sem øll er af rauda Gulle bigd/ þad mun
ecke Esau, helldur JESUS giøra/hvør allra siña Barna Skrw
da/ mun af þvo/ i Roosraudu Lambsins Bloode.
Med hvørium vier munum Stirkleikañ premia / og hann mun
Footkroda alla vora Ovine/ Ps: 108. Hend DROTTENS
merker framveiges i Skrifteñe hans Giæsku og mikla Goodgirne
sem hañ audsijner Mañaña Sonum/ so seiger David i Psalm. 104.
þu gieþur þeim ad þeir samañ saþne/ þu uppliikur þiñe Hende
og þeir sediast aþ Giædum. Tijdt þeaum vier þessara Davids
Orda Krapt ad fiña i þessu Auma Lijþe / þegar Fader Miskunse-
mdaña/ hvørs Fotspor ad driupa aþ Feite/ Uppliikur siñe ørlatu
Almættis Hende/ til ad sedia allar liþande Skiepnr mz siñe Blessan.
Eñ þott ad nockur heþde Salomonis Bordhalld/eda lifde Daglega
i Afsveri Giestabode / þa være allt þad dauþt Vatn hia þeim Hi-
mnesku Vellistingaña Straumum/ sem þram fliota af Stoole Guds
og Lambsins/ med hvørium Saler vorar verda Drickiadar/ i Lamb
sins Brwdkaupe O-aflatañlega. Alls Munadarlijfes Sadn
ing/ verdur einhvørn Tijma i þessu Lijþe / og þegar Strakskapur
Vellistareñar hefur stikad sier nockrar Spañer fram iþer þorfena/
þa verdur hun ad Leidendum. Leidest sier hvad þad sem leinge er aþ
øllu Tijmañlegu Fagiate. Holldsins Fijsn er eins og Hollded er
sialft/ þad þrijfst ecke nema þad nærest af Svefnenum / svo er og
Vellistingeñ sialfrar siñar Eidelegging/nema hun ødru hvøriu lig-
ge svo semi Dvøl nockre / og þvi seiger Predikareñ / þegar hañ er
bweñ ad uppreikna allrahanda Sælgiate sem hañs Vijsdoomur haf
de utvegad/allt hvad miin Augu girntust / þad liet eg þaug þa/
og eg

z eg varnade mijnu Hiarta øngrar Glede/ so pad var gladvært aþ øllu mijnu Ervide/ og pad hiellt eg þirer mitt Hlutskipte/ aþ øllu mijnu Ervide/ enn sem eg sa til allra miña Verka/ sem mijn Hønd giørt haþde/ z til peirrar Mædu sem eg haþde haþt/ sia pu/ pa var pad alltsamann Hiegoome z Hørmung/ z eckert meira under Solunne. Pañeñ er nu Mañsins Lijþ hier i Heime/ pa pad er sem kostulegast/ Sorg og Armæda svo s Moises seiger/ Ps. 90. Enn petta er ecke ad ottast i hiñe Himnesku Par adijs/ Sadning allra Guddomlegra Giæda/ tikur o'astmtañlega Gir nd til hins sama/ og so sem par eru eingeñ Vmskipte Liossins edur Mirkursins/ svo er par ecke helldur a ødru Epterlæte / pvi eckert er par Leidegiarnt / og ei kañ par i nockurs Mañs Aug edur Hiarta ad koma nockur laungun til añars betra / par ei er Hvyldar porþ/ par sæker eingeñ Svefn/aungvar Fræløþer hindra par/ helld ur vottar Skriþteñ ad peir stande þrañe þ Gude Dag z Noott. Jeg veit ad sõñu ad jaþnvel i þssu Lijþe/ kañ ein riett Christens Mñs Sæla/ ei ad haþa neina stadfasta Hvylld/ nema i lifanda GVde/ og allt añad leidest Mañenum fullskiott. Hañs J-hugan og Andleg Sioon þirer Vitnesburd Heilags Anda/ er þ einasta sem Sæluñe/ peim Himneska Anda kañ ad þullnægia/ eñ po er pvi so varid i pessu auma Hollde/ad hun verdur a stundum so Kinvillt/ ad hana rankar valla vid siñ Vppruna/ par Andskotans EJNglar sem eru Jllar Giinder beria hana so med Kneþũ ad hun þellur i Andleg Omeige. Eñ i Himnarijkes Dijrd er ecke neitt pvilijkt. J pessum Hiegoma er margt i morgu/eñ GVd er par ALLT i DLLu/ og par er aungvu ødru ad siña/eñ ad uppfillast aþ hñs Fagnade um alla Eilijþd/ an Mælingar. Vel hefur vor blessade Endurlausnare utmalad petta

Dÿrdarfulla Samneite GUds Barna i Rÿke Himnaña/þar hann hefur samlÿkt þvi vid eina Kvølldmaltÿd/ Luc. 14. Seig mier/med hvøriu ødru kuñe hañ betur ad sÿna Gnægd og Audæfe Himneskra Fiarsioda ? Hvad seiger Skrifteñ um̃ Assverum Konung/sem var Kongr allt fra India/iñ til Blalands/yfer hundrad tuttugu z sio Þi od-Londū/ þa hañ villde sÿna Dÿrdar-Rÿkdom sÿns Velldis/z Pra gt siñar Hæ-Tignar um̃ marga Daga/þa hañ sat a sÿnū Velldis-Stoole/ giørde hañ eitt Gestabod øllum sÿnum Þienurum z Hertog-um i Media og Persia/Est. 1. Og þo hier sie nærsta olÿku saman ad jafna/ þa breiter þo hiñ Himneske Radsmadur HERrañ JEsus CHristus/eins/ þa hañ vill sÿna oss nockurn Smeck af þvi Himn-eska Bordhallde. Hvad er þad i einre Konunglegre Kvøllmaltÿd/ sem ecke er þusundsiñum framar og yfergnæfañlegar i þvi Himneska Bordhallde? þar er hin Heilaga Guddomsins Þreñing/ hvørrar o-um̃rædelegur Biartleike/ ad er so mikell / ad eingeñ Madur kañ ad sia hana og lifa/ Exod. 33. Su ed situr a einum̃ hæum Stoole og hennar Klædafalldur uppfiller Mustered/ frame firer hø num standa Seraphim / sex Vænge hefur hvør þeirra / med tveimur hilia þeir sÿnar Asioonur: Es. 6. Svo mikel er o-ut-seigianleg Birte z Fegurd þess Dÿrdlega Guds. Og med tveimur hilia þeir sÿnar Fætur / og med tveimur fliuga þeir / Es. 6. Ad eg tale ei um̃ adra Framestødu-Meñ i þessu Brudkaupe sm̃ eru/ Heilager Englar/þeir ELLDLEGV ANDAR/ hvørra Sioo ner Daudleg Nattura ei kañ ad standast an Felmturs/Luc. 1. þad sem nu er oss Otte/þa verdur oss þad Inde/þad sem vier nu bligdunst firer/ þad munū vier i Eilÿfdeñe hroosa oss af. Þessu lÿker eru ad sÿnu leite Bordgesterner. First eru HOFDINGIARNER/ hvad Vegsamleger eru þeir a tolf Stoolum/ dæmande tolf Kin

Kvÿsler

kviȷ́ßler Israels. Adrer eru þar hvijtum Skrwda iklæddер/ med Palmavidum i þeirra Hondum/ adrer Soolunne/ nockrer skijna sem Stiørnur Himens. I Jardneskū Gestabodum eru alltijd nockur Saurinde/ þaug kuña ecke ad skilia vid þa sem þioona og standa fraṁe. Eñ hier maa eckert ohreint innkoma/ Apoc. 21. Vm̄ Visternar i þessu Gestabodenu/ giet eg Smdugur Madur fratt talad/ þvi þad er ecke Matur og Drickur / helldur Fridur og Føgnudur i Heiløgum Anda. Endurlausnareñ samlijker þvi vid VXA og alid FIE/ i Epterlijkinguñe / hvad ad er hid besta af Hiorduñe. Ef nu þeir Himnesku Nadar-Molar/ sem detta af Bordum DRottens GVds ofañ i Hiørtu Riett-Truadra Guds Barna/ eru so vel smackande/ad þeir deifa alla Lijkamans Kvøl/ so sem audsied er af Postulum z Pijslarvottum vors Herra / Act. 4. Hvørier ed reiknudu alla Hlute Forsmaan ad vera hia Krossenum Christi/hvad mun þa vera þad sem hañ kallar VXA z aled FIE a Lande lifande Maña/ hvar eingenn Pijna snerter þa sem sitia til Bords med Abraham Isaac z Iacob, i Rijke Himnanna/ hvar Gud hefur þurkad øll Tarenn af þeirra Augum / og Daudenn mun ei vera framar/ og eingeñ Sorg og eingeñ Kveinan og eckert Erfvide mun vera framveiges/ þvi þad firra er umlided/ þar mun og ecke hlioott vera i þeim Heilaga Stad. O hvijlijk mun verda Rødd Brwdgumans og Brwdureñar/ og þeirra ed sijngia / Latum oss glediast og fagna og giefa hønum Heidurenn þviad Lambsins Brwdkaups Tijme er komenn / og hans Brwdur hefur bued sig sialfa.

Hvad listelegur ad vered hafe Alldiñgardureñ Eden, skrifar Moi-

ses fra/ Gen. 2. Þar GUd liet vaxa allra handa girnelegar Eik ur/ og goodar til Matar/ eñ Lijfsens Trie i midiuñe/ og Skilnings Trie Goods og Ills/ z þar ad auke liet GUd reña eitt Vatns-Fall um Gardeñ sem ad sundurskiptest i afiur fiegur/ til ad vøkva hann.

Prijdelegur og næsta unumarsamlegur hefur þesse Stadur vered/ po høfum vier tvøfalldt i CHRISTO aptur-feinged. Eda hv ad skal þetta hia þeirre Himnesku PARADIIS/ um hvøria Iohannes svo talar/ Apoc. 11. Frammveiges sijnde hann mier eitt hreint Vatnsfall lifande Vatns/ skiært eins og Cristall/ Framreñande af Stoole GUds og Lambsins/ enn a midium heñ ar Strætum/ z bædar Sijdur Fliootsins stood Lijfsins Trie ber ande Tolf Avexte/ og epter hvørium Mænude færande sinn Avøxt /og þess Blød eru good til Lækningar Þioodaña:

Hvørt mun þad Vatnsfall vera nema Guds Outseigiañleg Iwød? Hvør er hañs Stooll nema hañs o-gryspañlega Dijrd? Adam var varnad ad biggia leingur i Eden/ svo ecke æte hañ af Lij fsins Trie/ og lifde i Eimdunum eilijflega/ eñ þessa Tries Blessad er Avexter standa øllum Giestum til boda/og þeir af þvi neita/munu ecke Daudañ ad eilijfu smacka. Adam var bañad ad eta af Skilnings Trienu Goods og Ills / og þad var hañs Olucka ad hañ braut þar i moot/ eñ hier heire eg ad Iohannes seiger ad i þessu Stad sie eckert Forboded framar. I Eden vard hiñ firste Dag ur af Kvøllde og Morgne/ þar voru og umskipte Lioossens og Mirk ursins / eñ Iohannes seiger / ad þesse Stadr hafe Guds Dijrd/ z hun hafe ei þørf firer Sool nie Tungl/ ad þau Lijse i heñe/ þvi Guds Dijrd Vppliomar hana/ z Lambed er hennar Lioos/ og allt hvad Iohannes þo Talar hier um / þad er ei añad eñ Epter

lijking

lýking z so s̃ Skurm Himneskra hluta/ eñ ef Riteñ er hvilýk/ B. M. Hvýlýkur mun ha Kiarneñ veras? Hott Salomonis Vegsemd ætte tilýklega ad vara/ ha munde heñar eckert gieta / være vid hetta og hañ samañbored z ecke meir eñ Lioos i Solar Birtu/ hvi hann var ei skrýddur svo sem eitt af Akursins Liliu Grøsum/ Eñ hvad munu haug Grøs er vaxa a Jordiñe (hvørre Gud hefur Bølvad i siñe Reide Sindareñar vegna) vera vid Fegurdar prýde hess nýa Himens og nýu Jardar/ hvar ed Riettlæted mun rýkia.

Hesse Malshættur HERRA DROttens merker og i Skrifteñe Guds Trufeste og Halldeñirde/ hvar af sa Ordskvidur er eirneñ brukanlegur i Bookum Heilagrar Ritningar/ ad upplipta sinne Hønd/ so sem Gud DRottenn seiger/ Eg vil leida idur til hess Lands yfer hvøriu eg hefe upplipt miñe Hende/ ad eg giefe had Abraham, Isaac z Iacob, Exod: 6.

Had er: man alls Efa výst ad eckert af heim Ordum mæ a Jord falla/ sem ad frañganga af Muñe hess allra hædsta og firr ma Himen og Jord forganga / eñ hañs Ord forgange/ samt er ho Spilling Natturuñar/ svo iñgrooeñ Sindugum Mañe/ ad a medañ vier lifum i hessum Eimdardal/ ad had er svo sem hañ giete ecke Gude truad/ og hott hañs Dasemda Dæme sieu fleire eñ Haar vors Høfuds/ ha er had eins og hañs Hond sie hid firsta stutt ordeñ / hegar sierhvørium einum af oss aliggur. Æ hvad satt er had sem HErrann seiger/ hefdum vier Tru svo sem Mustardskorn/ ha mundum vier kunna Fiøllenn ur stad ad hræra. Eñ had er su Vrt sem nærsta forveidlega vex i Mañsins Hiarta/ Petur vill trua Christo og koma til hañs Asioonu / eñ ho tekur hañ ad søckva ha hañ er utbirdes geingeñ. Hvad opt hafde Moises seint Guds Furduverk? ho slær hañ tvisvar a Helluna.

David mætte og vel þeckia hans Almætte / eñ ei ad sijdur kom Sathan honum til ad telia Folked. Gedeon gietur ecke vel Gude truad / nema Reifed Vøkne. Og ecke er Ezechias viss um sinn Apturbata / nema Soolen gange nockur Strik til baka. Thomas er næsta ørvænten um Guds Nønd / nema hañ legge sijna Nønd i Christi Sijdu / og sijnar Fijngur i Naglaføren / svo trwum vier ecke i þessu Auma Lijfe / nema vier siaum Teikn og Sormerke / eñ i eilijfu Lijfe er Truareñar eingeñ Þørf / þar munum vier þreifa a øllu þvi vier truad høfum / og fiña þad langtum yfergnæfañlegar / enn vier kuñu ad trua / edur nockurn Tijma kuñe i vorn Sindugañ Hug edur Hiarta ad koma / þar mun hiñ true og sañarlege Vottur / binda fullkomeñ Enda a sijn Firerheit.

O HERRa / vor GUD / hvar er þad Rijked sem oss er firerbued i fra Upphafe Veralldar? Hvar eru Endalok þeirrar Vtvalningar sem skied er adur eñ Grundvøllur Veralldareñar var lagdur? Hvar er Føgnudr vors HERRa? Hvar er Lambsins Brwdkaup? Hvar er þad Hnossed er vier høfum hlauped epter? Hvar er hin dijrmæta Perlann sm̃ eirn keipte firer Aleigu sijna? Hvar er sa hulde Fiesioodur iñ i Akrenum / firer hvørn eirn selde allt þad hañ atte? Og hvar er ad sijdustu hin Oforgeingelega Lijfsins Corona / sem øllum þeim er afsijdes løgd / sem trua a Nafn Eingietens Guds Sonar? Allt samañ þetta svo miked sm̃ þad er / ō þo er yfermæta miked / þ er iñefaled i Guds Trufastre HENDe i hvøria øll hans Børn teiknud eru / ꝛ i eirn Oskatterlegañ Pening samañsteipt / markadañ med hans eigeñ Mind og Yferskrift / hvørium hiñ Himneske Raadsmadureñ mun utbijta a medal þeirra sem Yferuñed hafa firer Lambsins Blood / a Sigurviñingar Deige sier

hvørs

hvors þeirra/ ad Erfidenu i hañs Vÿngarde þarsællega utendudu hvørt helldur þad heþur langa edur skama Stund varad.

Ad soñu veit eg þad/ ad Heilagur Ande GUDs/ hvør ed ber Vitnesburd vorum Anda/ uñ þad vier sieñ Guds Børn/ hann er Pantur vorar Arþleiþdar/ i þessu Lÿþe/ z er svo s̃ eitn Trigda Hrÿngur hins Fegursta medal Mañaña Sona / sem Hañs Hiarta Elskar / eñ þo er þad ecke nema Hælþverk hia Samsætenu i hiñe Himnesku Bordstofu / hvar firer ad vier sem þreingiustum i þessare Tialldbud/ vier lÿkiustum þeirre Konu sem ad hefur Hrigd/ þegar hun fæda skal / eñ miñest þess þo ecke firer Fagnadarsaker/ þa hun heþur Barned þædt/ af þvi Madur er i Heimeñ boreñ.

Vier sÿtum og grætum/ enn þögnuñ þo z verum glader/ svo sem grætande/seiger/ S: Pall. eñ þo jaþnañ glader/ so verda Gl'ede z Sorg jafnañ samferda fir' Guds Børnuñ hi' i Heime/ z halld ast i Høndur svo sem tvær/ þo miøg olÿkar Sistur / og þad er næsta eins ad lÿta a þeñañ Hoop Christi so sem Herzas skriþar uñ Israelita/ þa hid sÿdasta Mustere var uppbigdt seigiande/ ad Folked hafe æpt miklu Fagnadar Oope/ þo haþe marger aþ Ølldungunum sem sau Grundvøll þess firra Hussens/ græted med hærre Rødd u z þott marg' være mz Gledskap z Fagnadar Hroope/ þa hafe þo ecke Folked þeckt Hroop Gledeñar / þra Hroope Sorgareñar/ jaþnvel þo þeir æptu med mikellre Hæhliodan/ og svo er i þessu Lÿþe/ ætÿd vor Glede blondud med nockre Sorg/ og eingeñ ma hier Farsæll kallast/ eñ allur þesse Ofullkomlegleike mun burt hverfa sem añad Skÿ / þa Guds miuka Miskunar Hønd mun þerra øll Taar aþ siña Barna Augum/ þegar øll Hrigd mun snuast i Føgnud/ hvørn eingenn mun aþ oss taka. Þa hiñ truþaste Gud/ mun med eilÿþu Gled-

eñar Vÿne / Endurgiallda þeim sem komner eru ur miklum Harmkvœlum/ oll þaug Hrigdar Tær sem þeir haþa hellt i hanns Siood um̃ þeirra Æfestunder.

Og þesse eru nu GVds Forsiala/ Almœttuga/ Sterka/ Millda og Truþasta HOND/ J hvørre ad Vtvalldra Sœler eru og Eilÿþlega Glediast epter þeirra Vtþør aþ Lÿkamanum.

J þessa Heiløgu HOND beþalade Kongur Dÿrdarennar med sÿdustu Andvørpunum a Krossenum Deiande sÿna Sœlu / hann var Heimakomenn i Rÿke Himnaña/ Hañ ratade Veigeñ til Lÿfsins. Heþde hañ vitad nockra adra Vistarveru / þa munde hann siñ Anda haþa þangad Beþalad / Enn þad er þier ein Eilÿf Huggun/ Sindugur Madur/ ad med þessum Ordum er hann sagde / Fader i þijnar Hendur fel eg minn Anda.

þa heþur hann og eirneñ med þvi sama / sied þinne Sœlu firer Eilÿþre Vist i Fødursins HENDE / þu sem a hañs Naþn trwer.

Heir þu hvad hann talar i Bœneñe til sÿns Himneska Føders/ Ioh. 17 Eg vil ad þar sem eg er / sieu þeir og eirnenn med mier/ hvøria þu heþur mier gieþed.

Eþ nu CHristi Ande er i HENDVR Fødursins Beþaladur/ sem audvitad er aþ hanns sÿdasta Orde / hvørneñ ma þa þinn Ande/ sem ordeñ er eirn Ande honum/ vera þar firer utann.

Eg em Vÿntried/ eñ þier erud Kvisterner / seiger hann sialþur/ Ioh. 15. Þesser Kvister eru asamt Trienu samañbundner/ i Bindene Guds Barna/ 1. Sam. 25. Og Gude Eilÿþum Fødur a Krossenum / Offrader med CHRISTo / sem sialþann sig heþur Foornfært Gude til eins Sœtleiks Jlms.

CHristur er vort Høþud/ eñ vier erum hañs Andlegur Lÿkame / svo sem S.

sem S. Pall. vottar 2 Cor. 7. Eg er Fullviss uppa / ad CHRistur er ecke sundurskiptur/ þad Lijkamen meige vid Han skilia þa hann Jngeingur i sijna Dijrd.

Ep ad Oviner HErrans CHristi þar þeir voru epter Andskotans Slagdarþullum Jnblæstre iþer hann komner med Soerdum og Staungū/ med Liktum og Logbrøndum/ gætu eckert Mein unned hanns Førunautum / þegar han var þo af Gude iþergiefenn/ hvørsu mun Sathan edur hans Þrælar/ fa þa asakad Guds Utvallda / sem eru i hans HENDE / þar Christur situr i Dijrdenne til Fødursins Hægre Handar/ enn Diøfull og Daude eru lagder til Skarar hanns Foota/ og med Mirkrana Hleckium Fiøtrader um alla Eilijfd? Enn hans Utvallder standa þrame firer honum

Skrijdder Hvijtum Skrwda/ med Palma vid J þeirra Høndum.

O þu Almattuge/Giæskurijke Gud og Fader/ Brunnur allrar Farsælldar og Fagnadar/ virdstu ad snerta Hiørtu þina Utvalldra/med þijnū H. Anda/ og inplanta i þeim Odaudlega Epterlaungun til þessrar Eilijfrar Unadsemdar/og þegar hin flarmda Dalila / Jllskufull Verølld þesse og henar Lands Menn/girnast ad stinga vor Augu ut/ med þeirra

Fiisn og Drambsømu Lijferne/ so vier finnum ei rad þañ Veigeñ sem til Lijffens liggur/ i giegnū hid Þraungva Hlid/ og þær riettu Dir Saudahwssens/ sem er JESus CHRistus / þa virdstu ad ganga firer oss i þessum Naattmirkrum/ med Elldstolpa þinna Orda/ sem eru LJJF og ANDE/ allt iñ i þa Himnesku Jerusalem/ hvørrar Sool og Tungl þu sialfur ert/ hvar eingeñ Vmskipte eru Lioossens nie Mirkursens/ og eingeñ Dimma edur Skugge/ helldur Eilijfur Dagur/ Eilijf Sool/ Eilijft Salgiæte/ og Eilijfur Fridur og Føgnudur i Heiløgum Anda/ hvørs niootande ad verda/ oss giefe godur GVd af Naad siñe og Miskun firer JESu CHRisti dijrmæta Forþienustu og Saklausañ Dauda / AMEN.

ERRATA PRÆCIPUA.

Pag. 3 lin. ante-penult. vantar DG. Pag. 12 Velbet. les Velbr. Pag. 14 Medicine les Medicinæ. Pag. 15. Academiæ les Academie. Pag. 17. Tholeifs les Tho: leifs. Pag. 19 Lijsens les Lijfsins. Pag. 23 Gañe les Gamne. pag. 27 Mgnusson ar les Magnussonar. pag 28 Ieremie les Ieremiæ. pag. 29 It: les etc. pag. 31 skapad les skapad. pag 33 Fordiorfunar hon/ um l. Fordiorfunar/ honum Ibidem Fødsins les Fødursins. pag. 35. Mgnusson les Magnusson. Ibid. so les po. pag. 38. Ofund les Ofund. pag. 39 Ioh. les Iohannes. pag. 40 Ar les Aar. Ib. op les Oop. pag. 41: stædstu les stærstu. Ibid. RADG les RAADG. pag. 43 Elicæum les Elisæum. pag. 45 Mgnusson les Magnusson. pag. 50 Saurs-auke les Saurs-auke. pag. 60 Dijd les Dijrd. pag. 61 ern les etrn. pag 62 filgt les filkt. pag. 63. deleatur ad. Ib. Gudborn les Guds-Born pag. 66 Kvøllmætijd les Kvøldmaltijd.

Eñ hvad fleira i Prickinguñe Iferfiest hefur / sem Bookprickiarans og Correctoris Skulld er/ umbidst fromur lesare i Maled ad lesa.

Admodum Venerabilis Dn. Episcope, fau[illegible]
ce honoratissime,

Jeg glæder mig inderligen, at fornemme [illegible]
legems disposition at være önskelig, [illegible]
man længe er vel continuere til [illegible]
standsfattelse, og eyen, til med [illegible] [illegible]
være en af mine Höyeste önsker, eftersom
fornemmes Hans gode og opbyggelige,
i disse vanskelige farlige og siste tider [illegible]
at staa i gaben, og forhindre de [illegible]
[illegible] herlige præsent Hvorfore Jeg
og med störste taksigelse erkiender mig
og erbödig til Venerab. Dni Episcopi
Hvad maade Jeg kommen til ære
[illegible] Raad, forblifuende, med alle
önske, og min venwillig tieniste [illegible]

Venerabilis Dni Episcopi
[illegible] [illegible] og [illegible]

Erl. Gudmundsson.

